'วรรณกรรม' เรียงร้อยชีวิตจริง...แม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ

แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง

คมคิดจากปลายปากกา ....หลวงพี่น้ำฝน

แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง

โดย......หลวงพี่น้ำฝน

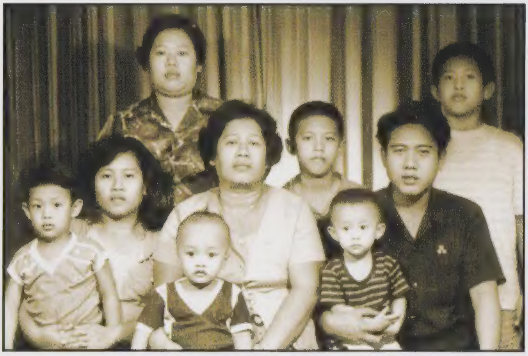

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พลอากาศเอก กำธน สินธวานนท์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ในการพระราชทานรางวัลเทพทอง แด่ พระเดชพระคุณพระครูปลัดสิทธิวัฒน์ (หลวงพี่น้ำฝน) เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม สาขานักวิทยุโทรทัศน์ดีเด่น โดยคัดเลือกจากการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง จากรายการคิดไม่ออกบอกหลวงพี่น้ำฝน ออกอากาศทางช่อง ททบ ๕ และรายการคิดดี ทำดี ออกอากาศทางช่องไทยทีวีโกลเบิลเน็ตเวิร์ค TGN ซึ่งสมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๑๓ ในวันศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ศูนย์สารสนเทศ สำนักราชเลขาธิการ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

สารบัญ CONTENTS

ค่าน้ำนม

........แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง
ที่เฝ้าหวงห่วงลูกแต่หลังเมื่อยังนอนเปล
แม่..เราเฝ้าโอ้ละเห่
กล่อมลูกน้อยนอนเปลไม่ห่างหันเห ไปจนไกล
..แต่เล็กจนโตโอ้แม่ถนอม
แม่ผ่ายผอมย่อมเกิดจากรักลูกปักดวงใจ
เติบโตโอ้เล็กจนใหญ่
นี่แหละหนาอะไร มิใช่ใดหนาเพราะค่าน้ำนม
..ควร คิดพินิจให้ดี
ค่าน้ำนมแม่นี้
จะมีอะไรเหมาะสม
โอ้ว่าแม่จ๋า ลูกคิดถึงค่าน้ำนม
เลือดในอกผสม กลั่นเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน
..ค่าน้ำนมควรชวนให้ลูกฝัง
แต่เมื่อหลังเปรียบดังผืนฟ้าหนักกว่าแผ่นดิน
บวชเรียนพากเพียรจนสิ้น
หยดหนึ่งน้ำนมกิน ทดแทนไม่สิ้นพระคุณแม่เอย ..

ประพันธ์โดย ครูไพบูลย์ บุตรขัน

สองมือแม่ผู้สร้างโลก

สองมือแม่ ลูกรู้ ผู้สร้างโลก
สองมือแม่ ผ่อนทุกข์ภัย ให้บรรเทา
อันพระคุณ ของแม่ นั้นแท้เที่ยง
แม่รักลูกผูกพัน เป็นขวัญใจ
แม่แหนหวง ห่วงใย เลือดในอก
แม้เหนื่อยยาก เพียงใด เต็มใจยอม
แม่รักลูก ผูกใจ ไม่รู้สิ้น
จะเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า สารพัน
ยามเห็นหน้า ลูกน้อย พลอยเป็นสุข
จะลำบาก ลำเค็ญ ไม่เป็นไร
แม่ไม่เคย คิดร้าย ทำลายลูก
ยามเจ็บป่วย แม่เป็นหลัก ให้พักพิง
โอ้พระคุณ แม่อุ่นไอ ในหัวอก
เกินแผ่นดิน แผ่นฟ้า กว่าเงินทอง
บุญคุณท่าน ล้ำค่า เกินกว่านับ
อันมิตรแท้ คือมารดา เหนือกว่าใคร
ลูกขอสร้าง ความดี พลีเพื่อแม่
จะช่วยกัน ดำรง วงศ์สกุล

สองมือแม่ พัดโบก คลายโศกเศร้า
สองมือแม่ โลมเล้า เฝ้าห่วงใย
ท่านชุบเลี้ยง ลูกทุกคน จนเติบใหญ่
คอยปัดไล่ เหลือบยุงริ้น ที่บินตอม
คอยป้องปก แกว่งเปล คอยเห่กล่อม
แม่พลีพร้อม เพื่อลูก ทุกคืนวัน
หวังถวิล ให้ลูก ได้สุขสันต์
ไม่เคยหวั่น อิดหนา ระอาใจ
แม้จะทุกข์ แม่ก็ปลื้ม ลืมทุกข์ได้
ขอเพียงให้ ได้เห็นลูก เป็นสุขจริง
มีแต่ผูก พันเพิ่ม เสริมทุกสิ่ง
ไม่ทอดทิ้ง ไม่เคยปล่อย คอยแลมอง
ยากจะยก สิ่งเลิศเลอ เสมอสอง
พระคุณของ แม่นั้นยิ่ง เหนือสิ่งใด
ลูกสดับ อย่าลังเล ทำเฉไฉ
ขอวอนไหว้ กตัญญู บูชาคุณ
พร้อมเผื่อแผ่ ให้แม่พบ ความอบอุ่น
สะสมบุญ ให้แม่นี้ มีสุขเอย

หลวงพี่น้ำฝน คิดสร้างสรรค์
อาจารย์กมล วีรวงศ์ เรียงร้อยถ้อยคำ

คำนำ

ด้วยดวงจิตคารวะ...จากลูก

"แม่" ในความรู้สึกของใครหลายคน นับเป็นความสูงส่ง อยู่เหนือเกล้า เหนือหัว เป็นมงคลแห่งชีวิต!!!

แต่ในความคิดของอาตมา มีความเชื่อว่า "แม่" เป็นมากกว่าสรรพสิ่งใดๆ ในจักรวาลโลกนี้

"แม่มีคุณค่า มีความหมายเกินกว่าจะบรรยายให้หมดสิ้น"

เนื้อความเรื่อง "แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง" ที่ทุกท่านกำลังถืออ่านอยู่เล่มนี้ อาตมาตั้งใจเขียนออกมา จากห้วงลึกของจิตใต้สำนึก และที่สำคัญเป็นประสบการณ์ชีวิตจริง ที่แม่ส่งตรงมาถึงลูก และลูกส่งตรงไปถึงแม่ ในตลอดระยะเวลา 40 ปีเต็ม

เนื้อในมีรายละเอียดทั้งสุข ทุกข์ เศร้า เหงา ระทม ตรอมตรม สมหวัง เสียใจ ได้ปลื้ม ลืมทุกสิ่ง จริงใจ รักแท้ แง่งอน เรียกว่า ครบถ้วนกระบวนความเลยทีเดียว!!!

...พฤติกรรมเยี่ยงนี้ มีมาโดยระยะ แต่ก็จบที่ความเข้าใจซึ่งกันและกันทุกครั้งเช่นกัน

หัวใจสำคัญอยู่ที่การให้อภัย ให้ความรัก ความเมตตา ความปรารถนาดี ทั้งหมดนี้แม่ล้วนพลีให้หมดทุกลมหายใจ

"จวบจนลูกเติบใหญ่ มีวุฒิภาวะ สำนึกได้ ใคร่มี"

พอถึงบัดนี้ ความกตัญญูกตเวทีก็ผุดขึ้นกลางหว่างใจ ความรับผิดชอบ หน้าที่ วิถีปฏิบัติ บนถนนของความเป็นผู้ใหญ่ และต้องกลายมาเป็นเสาหลักให้มวลชนได้พึ่งพิงอิงแอบเป็นร่มเงาไม้ใหญ่.....

"แม่" เป็นกำลังใจให้ทุกครั้ง แม้ยามทุกข์ท้อ หรือเมื่อทำงานใหญ่ แต่ละครั้ง พลังที่แม่มอบให้ มีมากล้น "เหลือเฟือ" ทำให้ฮึกเหิม ทำให้สู้ไม่ถอย

แค่เพียงระลึกถึงแม่ นึกถึงวันที่เคยลำบากยากแค้นร่วมกันมาและวันเวลาที่ผ่านร้อนผ่านหนาว

สุดท้ายก็ผ่านพ้นไปได้ทุกเรื่อง อย่างปาฏิหาริย์-เหลือเชื่อ!!!

พลังนิมิตของแม่ สามารถแก้ไขได้ทุกสถานการณ์จริงๆ....พระเกจิคณาจารย์องค์ไหน รูปใด ที่ว่าศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเจอพระพิชิตมารนามว่า "แม่" รับรองแพ้ราบเป็นหน้ากลองทุกรายไป

และที่สำคัญ แรงบันดาลใจจากการเขียนหนังสือเรื่อง "แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง" ของอาตมาเล่มนี้ มีนัยสำคัญ สืบเนื่องในโอกาสมหามงคลแห่งชีวิตของโยมแม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ชั้นที่ 4 จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ (จ.ภ.)

ทรงพระราชทานให้แก่โยมแม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ต่อสกุล "สุนทรสุวรรณ"

ฉะนั้นจะยังมัวรอช้าอยู่ไย พลิกไปอ่านโดยพลัน และขอเตือนว่าอย่าพลาดแม้เพียงเสี้ยวหนึ่งของตัวอักษร เพราะถ้าพลาดนั่นหมายถึงความขาดวิ่นของเรื่องราวที่บรรจงร้อยเรียง ให้สาระ ให้ประโยชน์ มากด้วยแก่นสาร สะท้อนย้อนให้คิดถึงสัจจธรรมความจริงล้วนๆ

สามารถสัมผัสถึงความเริงอารมณ์อย่างแท้จริง ของจงสดับได้ ณ บัดนี้.... ทั่วกันทุกท่านทุกคนเทอญ....!!!

จากใจ..... หลวงพี่น้ำฝน

อัตชีวประวัติ

"แม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ"

แม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ ถือกำเนิดเกิดเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๗๙ ปัจจุบันอายุ ๗๖ ปี สัญชาติ ไทย ศาสนาพุทธ ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๕๖๑/๓๑ ถนนทหารบก ต.บ่อพลับ อ.เมือง จ.นครปฐม จบการศึกษาชั้น ป.๓ โรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์ อาชีพเดิม ค้าขาย ชื่อสามี นายแสง สุนทรสุวรรณ (ถึงแก่กรรม) จำนวนบุตร ๗ คน ชาย ๓ คน หญิง ๔ คน

แม่บุญส่ง เป็นแม่ที่มีคุณธรรม มุ่งมั่นทำงานด้วยความขยันอดทน เลี้ยงลูกทั้ง ๗ คน ด้วยความมานะหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน

ที่ผ่านมาเส้นทางชีวิตล้วนลำบาก ต้องรับจ้างทำงานทุกอย่างที่ขวางหน้า ทั้งงานก่อสร้าง ตึกรามบ้านช่อง แบกไม้ แบกปูน ขนอิฐ ขุดดิน ถางหญ้า ปลูกต้นไม้ เผาฟืน ลับมีด ลับขวาน แทงเลื่อย ขายข้าวโพด ขายข้าวเกรียบปิ้ง ขายอ้อยควั่น เป็นต้น

แม่บุญส่ง ประสบปัญหาลำบากแสนสาหัสปานใด ไม่เคยปริปากบ่น ไม่เคยให้ลูกทุกคน ต้องลำบากหรืออดอยากแต่ประการใด

"ถึงแม้จะเรียนหนังสือมาน้อย แต่ด้วยจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อครอบครัว ที่มีอยู่ทุกลมหายใจ จึงนับเป็นพลังผลักดัน ให้ขยันขันแข็งสู้งาน สร้างความอดทนให้เกิดขึ้นในร่างกายและจิตใจ ในการเลี้ยงดูลูกเรื่อยมา มีความคิดเสมอว่า คนเราแม้เลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกที่จะเป็นคนดีได้ โดยยึดหลัก "ถ้ามองสูงเรายังขาด หากมองต่ำเรายังเกิน" ไม่เคยโทษโชคชะตาฟ้าลิขิต ก้มหน้าสู้ อบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดีของสังคม เป็นแบบอย่างของแม่ที่มีความความอุตสาหะ ผ่านอุปสรรคมาแล้วมากมายในชีวิต สร้างกรอบแนวคิดหนทางปฏิบัติในการเลี้ยงดู

ลูก ให้ความรู้ให้การศึกษาตามวาระตามโอกาสที่เอื้ออำนวย ทำงานทุกสิ่งทุกอย่างไม่เลือกว่าจะเป็นงานหนักหรืองานเบา

สอนลูกให้ยึดความถูกต้อง มากกว่าความถูกใจ จวบจนลูกทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต

และได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ช่วยเหลือผู้ยากไร้ และผู้ที่ประสบปัญหาในชีวิต สนับสนุนทำนุบำรุงบวรพระพุทธศาสนา ด้วยการทำบุญเลี้ยงพระถวายปัจจัยร่วมสร้างถาวรวัตถุไว้ในพุทธศาสนาจำนวนมากมายหลายแห่ง อีกทั้งยังได้ให้ทานกับคนยากจน ด้วยการเลี้ยงอาหารคนยากจน ตามวัดวาอารามสถานที่ต่างๆ เป็นประจำทุกปีมิเคยขาด

การบำเพ็ญประโยชน์ของแม่บุญส่ง นับเป็นความปรารถนาดีที่มีความมุ่งหวังช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ ด้วยจิตสำนึกตรงนี้บ่งชี้ให้เห็นถึงความเป็นบุคคลที่ควรยกย่องอย่างยิ่ง

กล่าวสำหรับประวัติของบุตรทั้ง ๗ คน ประกอบด้วย บุตรสาว ๔ คน บุตรชาย ๓ คน

บุตรคนที่ ๑ ชื่อนางปราณี สุนทรสุวรรณ อายุ ๕๖ ปี เกิดวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๙ สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ อาชีพค้าขาย สถานที่ทำงานหน้าวัดไผ่ล้อม ที่อยู่เลขที่ ๖๐๐๑/๑๑๒ ถนนประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม. มีบุตร ๑ คน ชื่อนายประสาน สุนทรสุวรรณ

บุตรคนที่ ๒ ชื่อนางสาวผ่องศรี สุนทรสุวรรณ (ถึงแก่กรรม) มีบุตร ๓ คน คนที่ ๑ ชื่อนางสาวเจน สุนทรสุวรรณ คนที่ ๒ ชื่อนางสาวเสาวรส สุนทรสุวรรณ คนที่ ๓ ชื่อนายกฤต สุนทรสุวรรณ

บุตรคนที่ ๓ ชื่อนายสมศักดิ์ สุนทรสุวรรณ (ถึงแก่กรรม) มีบุตรชาย ๑ คน ชื่อเด็กชายเสรีวัฒน์ สุนทรสุวรรณ

บุตรคนที่ ๔ ชื่อนางสาวประไพ สุนทรสุวรรณ (ถึงแก่กรรม)

บุตรคนที่ ๕ ชื่อนางสาวประภา สุนทรสุวรรณ อายุ ๔๗ ปี เกิดวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘ สัญชาติ ไทยศาสนา พุทธการศึกษา ประถมศึกษา

ปีที่ ๖ โรงเรียนวัดดิสหงส์สาราม อาชีพค้าขาย สถานที่ทำงาน วัดไผ่ล้อม ที่อยู่เลขที่ ๖๐๐๓/๑๘๑ ถนนประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม. มีบุตร ๒ คน คนที่ ๑ ชื่อนายปริดา สุนทรสุวรรณ คนที่ ๒ ชื่อนางสาวสโรชา สุนทรสุวรรณ

บุตรคนที่ ๖ ชื่อ นายบุญเรือง สุนทรสุวรรณ อายุ ๔๔ ปี เกิดวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ อาชีพรับจ้าง ตำแหน่ง หัวหน้าพนักงาน สถานที่ทำงาน กรุงเทพฯ พาเลซคาเฟ่ ที่อยู่เลขที่ ๖๐๐๓ /๙๑ ถนนประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม.

บุตรคนที่ ๗ ชื่อพระครูปลัดสิทธิวัฒน์ (คมน์กฤตย์) สุนทรสุวรรณ อายุ ๔๐ ปี เกิดวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕ สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ การศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ อาชีพนักบวช ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม ที่อยู่เลขที่ ๒ ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อุปสมบท วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ พัทธสีมาวัดไผ่ล้อม ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พระอุปัชฌาย์ พระพิพัฒน์วิริยาภรณ์ วัดพระปฐมเจดีย์ ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

....

ความเป็นมาเกี่ยวกับ......เครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน แบ่งออกเป็น ๗ ชั้น พระราชทานแก่บุรุษและสตรีตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

แต่เดิมนั้นรัฐบาลจะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ๒ ตระกูล ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย แต่เนื่องจากบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนนั้นมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ นามว่า "เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์" สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความดีความชอบแก่บุคคลที่ทำประโยชน์ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นองค์ประธานแห่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์นั้น สามารถแบ่งออกเป็น ๗ ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ป.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๑๒ จาก ๓๖ ลำดับ ประกอบด้วยดวงตรา ดารา และสายสะพาย สำหรับสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพาย จะมีลักษณะเหมือนที่พระราชทานแก่บุรุษทุกประการ แต่จะมีขนาดย่อมกว่า โดยมีลักษณะ ดังนี้

ชาย

หญิง

ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ป.ภ.

ดวงตรา ด้านหน้า มีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทอง มีรัศมี

ด้านหลัง เป็นดุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ "ภ.ป.ร." ลงยาสีขาว ใช้สำหรับประดับห้อยกับสายสะพาย ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีเขียว-ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา มีลักษณะเหมือนดวงตรา แต่เบื้องบนมีพระมหามงกุฎและอุณาโลมสีทองขอบเป็นสร่งทอง รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศ มีรัศมีทองแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเป็นดุมสีทองอย่างดวงตรา ใช้สำหรับประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ชาย

หญิง

ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ท.ภ.

ชาย

หญิง

ตติยดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ต.ภ.

ชั้นที่ ๒ ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ท.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๑๗ จาก ๓๖ ลำดับ[๒] ประกอบด้วยดวงตรา ดารา และแพรแถบ สำหรับสตรีนั้นดวงตราและดารา จะมีลักษณะเหมือนที่พระราชทานแก่บุรุษทุกประการ แต่จะมีขนาดย่อมกว่า โดยมีลักษณะ ดังนี้

ดวงตรา ด้านหน้า มีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง

ด้านหลัง เป็นดุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ "ภ.ป.ร." ลงยาสีขาว เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทอง มีรัศมี

สำหรับบุรุษ ดวงตราจะห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ใช้สำหรับสวมคอ

สำหรับสตรี ดวงตราจะห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ แล้วประดับไว้บนเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ดารา มีลักษณะเหมือนอย่างดวงตรา แต่เบื้องบนมีพระมหามงกุฎและอุณาโลมสีทอง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศ มีรัศมีทองแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเป็นดุมสีทองอย่างดวงตรา ใช้สำหรับประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตติยดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ต.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๒๕ จาก ๓๖ ลำดับ ประกอบด้วย ดวงตรา มีลักษณะอย่างทุติยดิเรก-คุณาภรณ์

ชาย หญิง

จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า จ.ภ.

สำหรับบุรุษ ใช้ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับสวมคอ สำหรับสตรี ใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า จ.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๓๐ จาก ๓๖ ลำดับ ประกอบด้วย ดวงตรา มีลักษณะอย่างตติยดิเรกคุณาภรณ์ แต่ขนาดย่อมกว่า

สำหรับบุรุษ ใช้ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร มีดอกไม้จีบติดบนแพรแถบ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับสตรี ใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า บ.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๓๕ จาก ๓๖ ลำดับ ประกอบด้วย ดวงตรา มีลักษณะอย่างจตุตถดิเรกคุณาภรณ์

ชาย หญิง

เบญจมดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า บ.ภ.

ชาย

หญิง

เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ร.ท.ภ.

ชาย

หญิง

เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ร.ง.ภ.

สำหรับบุรุษ ใช้ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร แต่ไม่มีดอกไม้จีบติดบนแพรแถบ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับสตรี ใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ร.ท.ภ. เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๖ ในหมู่เหรียญบำเหน็จในราชการประกอบด้วย

ดวงตรา เป็นเหรียญรูปกลมสีทอง ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ตรงกลาง ล้อมรอบด้วยกระจังกลีบบัวแปดกลีบ เบื้องบนมีพระมหามงกุฎ มีรัศมีและอุณาโลม ด้านหลังมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.”

สำหรับบุรุษ ใช้ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร สีเขียวริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับสตรี ใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ มีอักษรย่อว่า ร.ง.ภ. เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๙ ในหมู่เหรียญบำเหน็จในราชการ ประกอบด้วย ดวงตรา เป็นเหรียญรูปกลมสีเงิน มีลักษณะและวิธีการประดับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

อย่างเดียวกับเหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี ๒๕๕๔

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๕,๗๓๓ ราย ดังรายนามท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

จตุตถดิเรกคุณาภรณ์

๑ นายประเดิม วังอาษา
๒ นายพา เปียผึ้ง
๓ นายโพธิ์ ทองดี
๔ นายวิศิษฐ์ เหลืองวิไล
๕ นายสนิท หนูคำหอม
๖ นายสมอาจ อิงคะเตชะ
๗ นายสมัย ทองดี
๘ นางกิมเฮี๊ยะ ตั้งสมชัย
๙ นางเกษร สหชัยรุ่งเรือง
๑๐ นางขัน ผาสุข
๑๑ นางจำรัส มาทรัพย์
๑๒ นางชั้น เปียผึ้ง
๑๓ นางสาวเชื่อม กลัดจ่าย
๑๔ นางทิม เปี่ยมอรุณ
๑๕ นางบุญส่ง สุนทรสุวรรณ
๑๖ นางเบญจา เศวตวรรณ
๑๗ นางผวน เกิดทอง
๑๘ นางลูกจันทร์ ปลอดปิยะคุณ
๑๙ นางวรรณดี สุวรรณนครินทร์
๒๐ นางสาววรรณี สุขะมงคล
๒๑ นางสาวสมบูรณ์ คุณโสรส
๒๒ นางสุจินดา ชื่นใจดี
๒๓ นางสาวเสมอจิตต์ ศรีไทย
๒๔ นางสาวอารีย์ แซ่โค้ว
๒๕ นางอารีย์ สงวนพันธุ์

เบญจมดิเรกคุณาภรณ์

๑ นายกรกฤช สุทะวงศ์
๒ นายจาตุร อภิชาตบุตร
๓ นายจำนงค์ หอมชง
๔ นายจิระบูลย์ มานะตระกูล
๕ นายจิระศักดิ์ มานะตระกูล
๖ นายฉายศักดิ์ แสง-ชูโต
๗ นายชลาลักษณ์ บุนนาค
๘ นายเดชา เดชนที
๙ นายเติม แก้วสอดสี
๑๐ นายไทย เชตชิต
๑๑ นายธงชัย โรจน์รุ่งรังสี
๑๒ นายบุญสืบ พลีวัน
๑๓ นายพรรษา ขำสัจจา
๑๔ นายพันธุ์วสิน ข้ามสาม
๑๕ นายภักดี ศรีตระกูล
๑๖ นายวิศิษฐ์ ลิ้มประนะ
๑๗ นายศุภชัย จรรยาผดุงพงศ์
๑๘ หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร
๑๙ ร้อยเอก สุมิตร หอมชง
๒๐ นายสุระโยธิน ธนะสุวัตถิ์

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย ผู้เป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์

ขอประกาศแก่ท่านทั้งหลายทั่วไป ผู้ซึ่งจะได้พบประกาศนียบัตรนี้ให้ทราบว่า

นางบุญส่ง สุนทรสุวรรณ

สมควรจะรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ได้ จึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ ชื่อ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ เป็นเกียรติยศสืบไป ขอให้มีความเจริญสุขสวัสดิ์ทุกประการเทอญ

พระราชทานตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ เป็นปีที่ ๖๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ที่ นฐ ๐๐๓๐/๔๕๗

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม
วัดห้วยจระเข้ อ.เมืองนครปฐม ๗๓๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แจ้งผลการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี ๒๕๕๔

นมัสการ เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม

อ้างถึง หนังสือวัดไผ่ล้อม ที่พิเศษ/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี ๒๕๕๔ (นางบุญส่ง สุนทรสุวรรณ) จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทางวัดได้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ให้กับนางบุญส่ง สุนทรสุวรรณ ซึ่งได้บริจาคทรัพย์สร้างเตาเผาศพปลอดมลพิษ คิดมูลค่าเป็นเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ถวายวัดไผ่ล้อม เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ประกาศรายนามผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ประจำปี ๒๕๕๔ แล้วปรากฏว่านางบุญส่ง สุนทรสุวรรณ ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ลำดับที่ ๑๕ ดังปรากฏตามประกาศที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

ประนอม คงพิกุล

(นางสาวประนอม คงพิกุล)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม

กลุ่มอำนวยการและกิจการพระพุทธศาสนา
โทร. ๐ ๓๔๒๔ ๔๕๐๕
โทรสาร. ๐ ๓๔๒๔ ๔๕๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บางกอก

อำเภอป้อมปราบฯ ถิ่นเกิดของ "แม่บุญส่ง" ภูเขาทอง ปี พ.ศ. ๒๔๗๙

กรุงเทพเมืองฟ้าอมร "พระนครอันกว้างใหญ่ดุจเทพนคร" มาจากชื่อเต็มว่า "กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมาน อวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์"

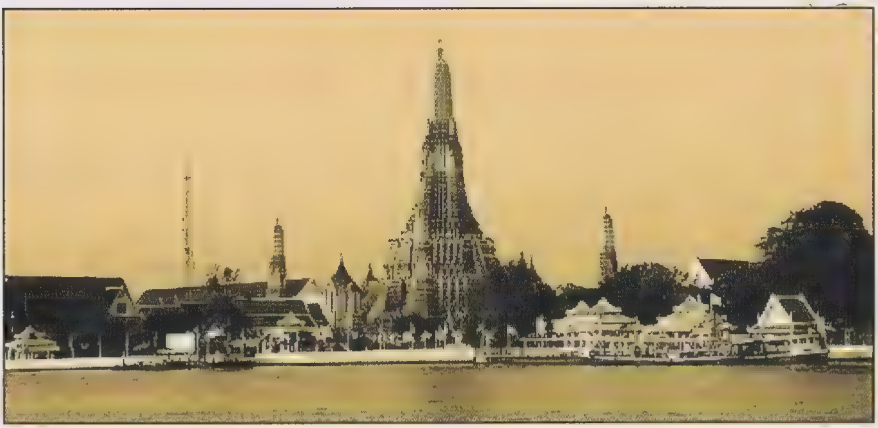
มีความหมายว่า พระนครอันกว้างใหญ่ ดุจเทพนคร เป็นที่สถิตของพระแก้วมรกต เป็นมหานคร ที่ไม่มีใครรบชนะได้ มีความงามอันมั่นคงและเจริญยิ่ง

เป็นเมืองหลวงที่บริบูรณ์ด้วยแก้วเก้าประการ น่ารื่นรมย์ยิ่ง มีพระราชนิเวศใหญ่โตมากมาย เป็นวิมานเทพที่ประทับของพระราชาผู้อวตารลงมา ซึ่งท้าวสักกเทวราชพระราชทานให้ พระวิษณุกรรมลงมาเนรมิตไว้......

"กรุงเทพมหานครได้ชื่อว่าเมืองที่มีชื่อยาวที่สุดในโลก.....บันทึกไว้ในกินเนสส์บุ๊ก"

คุณยายสาย

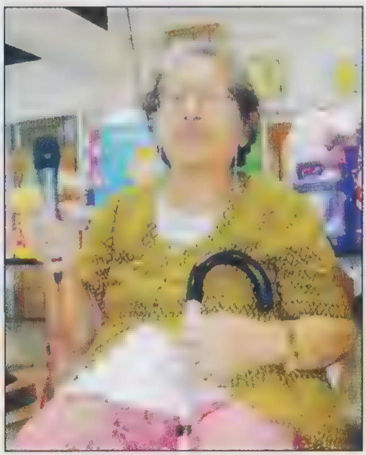
พระปรางค์วัดอรุณ ปี พ.ศ. ๒๔๗๙

ชาวต่างชาติเรียกกันว่า "บางกอก" ที่มาของคำว่า "บางกอก" นั้น มีข้อสันนิษฐานว่าอาจมาจากการที่แม่น้ำเจ้าพระยาคดเคี้ยวไปมา บางแห่งมีสภาพเป็นเกาะเป็นโคก จึงเรียกกันว่า "บางเกาะ" หรือ "บางโคก" หรือไม่ก็เป็นเพราะบริเวณนี้ มีต้นมะกอกอยู่มาก จึงเรียกว่า "บางมะกอก" โดยคำว่า "บางมะกอก" มาจากวัดอรุณ ซึ่งเป็นชื่อเดิมของวัดดังกล่าว และต่อมากร่อนคำลงจึงเหลือแต่คำว่า "บางกอก......"

"ถึงแม่บุญส่ง จะไม่ได้ร่ำเรียนหนังสือมาสูง แต่ก็เป็นนักเล่าเรื่องที่จำความได้อย่างแม่นยำ แม้อายุจะล่วงเลยมาถึง ๗๕ ปีแล้วก็ตาม"

พอเริ่มนึกถึงความหลังครั้งเก่าก่อน จำความได้ว่า "แม่บุญส่ง" แม่บังเกิดเกล้าผู้ให้กำเนิดอาตมา ได้ทะยอยเล่าเรื่องราวต่างๆ ในอดีตกาล

ให้อาตมาได้สดับรับฟังมาโดยตลอด..... ยามว่างแกก็จะพยายาม บอกเล่าให้ได้รับรู้ถึงความเป็นมา ของบรรดาวงศาคณาญาติของอาตมาว่า สืบสันติวงศ์มาจากที่ไหน อย่างไร?

"กรุงเทพฯ....หรือบางกอก" คือฉากแรกที่แม่สร้างขึ้นมา ฉะนั้นจึงต้องรู้ที่มาที่ไปเสียก่อนตามระเบียบ!!! ดังที่กล่าวไปแล้วในเบื้องต้น

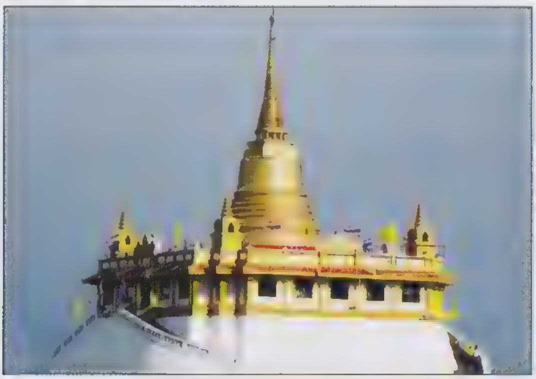
จากนั้นมาเข้าเรื่องราวของตา ซึ่งเป็นพ่อแท้ๆ ของแม่บุญส่ง นับเป็นการเปิดฉากประเดิมโหมโรงเสียก่อน เป็นไตเติ้ลอันดับแรก...

โดยแกค่อยๆ ฟื้นความทรงจำเดิม...แม่บุญส่งบอกว่า..."ตาของอาตมาชื่อนายใช่ นามสกุล ทองเป้อ เป็นคนบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

O แม่บุญส่งเล่าเรื่องเกร็ดความรู้ O

แม่บุญส่งแถมเกร็ดความรู้เพิ่มเติมอีกว่า...ย่านนี้มีปลาสลิดชุกชุม และมีรสชาติเอร็ดอร่อย พอทอดแล้ว หอมกรอบไร้กลิ่นโคลน เนื้อในหนักแน่นหนึกนิ่ม ชวนชิมไม่น้อย

ส่วนยายของอาตมานั้น ชื่อยายสาย เป็นคนเมืองมีนบุรี โดยกำเนิด และแล้วชะตาฟ้าลิขิตให้ทั้งสองต้องใจ ต้องตา วันเวลาทำให้ต้องมีอันเป็นไป เมื่อได้มาพบรักปิ๊งปั๊งกันที่กรุงเทพมหานคร แถวๆ หน้าวัดสระเกศ พระอาราม-หลวง ที่มองเห็นยอดภูเขาทองสูงเด่นเป็นสง่านั่นเอง!!!

ภูเขาทอง

ย่านนี้ในอดีตต้องถือว่าเจริญวัฒฤเอามากๆ เป็นเมืองหลวงที่มีความเพียบพร้อมสมบูรณ์แบบ มีความทันสมัยครบวงจร ถนนหนทางงดงามตามสมัยนิยม

มีโรงหนังดังชื่อศาลาเฉลิมไทย มีขนาดใหญ่โตโอฬาร เป็นโรงหนังชั้น ๑ ปัจจุบันหลวงท่านทุบทิ้งไปเรียบร้อยแล้ว และที่สำคัญคนบางกอกส่วนใหญ่เรียกโรงหนังว่า โรงภาพยนตร์

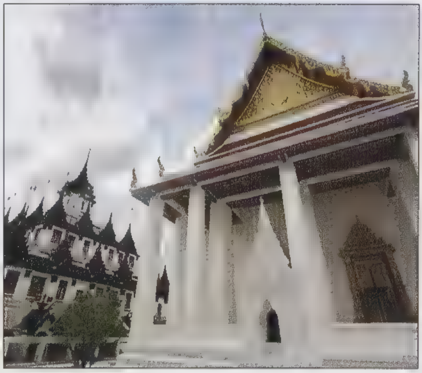

ปลาสลิดทอด บางบ่อ

ศาลาเฉลิมไทยอยู่ใกล้ชิดติดกับพระอารามหลวง โลหะปราสาท วัดราชนัดดา และวัดเทพธิดา ซึ่งบริเวณดังกล่าว แม่เล่าว่า เป็นจุดนัดพบของเหล่าบรรดาดารานักแสดง โดยเฉพาะพวกตัวประกอบนักบู๊ทั้งหลายจะมาสิงสถิตอยู่ ณ แถวนี้

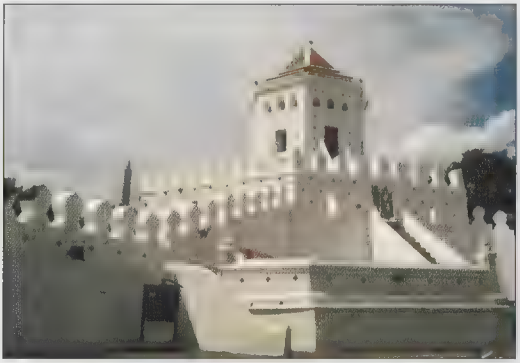
ส่วนที่หน้าวัดสระเกศคือจุดหลักที่ทั้งสองตายายของอาตมา มาพบรักกัน และตรงนั้นขึ้นอยู่กับอำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย ในยุคปัจจุบัน

โลหะปราสาท วัดราชนัดดา

แม่บอกว่า ชื่ออำเภอ "ป้อมปราบศัตรูพ่าย" ในคราวนั้นตั้งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ป้อมป้องกันข้าศึกที่ตั้งอยู่ใต้ตลาดนางเลิ้ง บ้านญวน ใกล้สะพานนพวงศ์

ป้อมมหากาฬ เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ปี พ.ศ. ๒๔๗๙

ซึ่งเป็นหนึ่งในเจ็ดป้อมที่ รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นตลอดฝั่งคลองผดุงกรุงเกษม คูพระนครใหม่ในสมัยนั้น

ต่อมาเมื่อตัวเมืองขยายออกไปมากขึ้น และความจำเป็นในการป้องกันศัตรูด้วยป้อมปราการก็หมดไป ป้อมนี้จึงถูกรื้อลงพร้อมกับป้อมอื่น ๆ

คลองผดุงกรุงเกษม

จากนั้นมีประกาศเปลี่ยนแปลงเขตตำบลและอำเภอในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ตำบลมหานาคและตลาดนางเลิ้ง ถูกยุบรวมเข้ากับตำบลวัดโสมนัส ตำบลบ้านบาตรถูกยุบไปรวมกับตำบลวัดเทพศิรินทร์ และป้อมปราบศัตรูพ่าย ตำบลโรงเลี้ยงเด็กและสวนมะลิถูกยุบรวมเข้ากับตำบลวัดเทพศิรินทร์และตำบลวรจักรถูกยุบรวมเข้ากับตำบลป้อมปราบศัตรูพ่าย

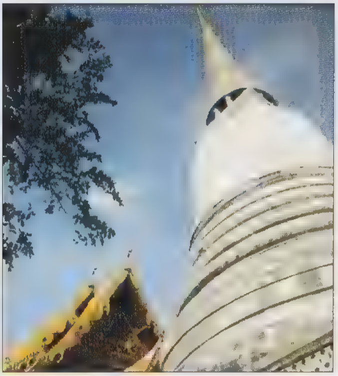

วัดเทพศิรินทร์

จากนั้นกระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองในจังหวัดพระนคร ใหม่อีกครั้ง ครั้งนี้กำหนดให้อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่ายแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น ๕ ตำบล

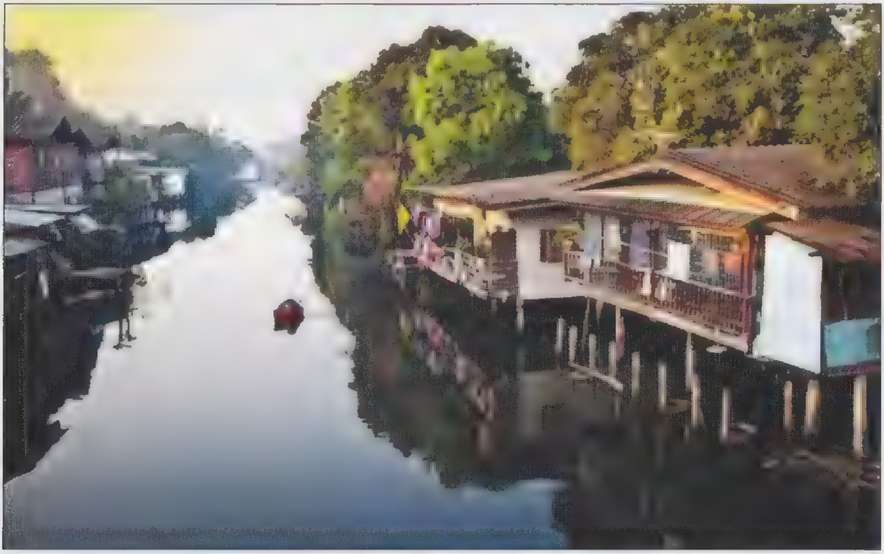
ต่อมามีประกาศคณะปฏิวัติให้รวมจังหวัดพระนครกับจังหวัดธนบุรีเข้าด้วยกัน เป็นนครหลวงกรุงเทพ ธนบุรี ที่อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่ายได้ย้ายที่ว่าการจากถนนหลานหลวง ไปตั้งอยู่ที่ถนนศุภมิตร ตำบลวัดโสมนัส ที่ตั้งปัจจุบัน

และมีประกาศคณะปฏิวัติเปลี่ยนรูปแบบการบริหารเมืองหลวงใหม่อีกครั้ง จากนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นกรุงเทพมหานคร แบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตและแขวงแทนอำเภอและตำบล

วัดโสมนัส

บ้านเรือนฝั่งตรงข้าม วัดโสมนัส

อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่ายจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย นับแต่นั้นมา...

อาตมาได้ฟังโยมแม่เล่ามาถึงจุดนี้ จึงทำให้ได้รับความรู้เรื่องของเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย อย่างบังเอิญ แต่ก็มีความเข้าใจชัดเจน เห็นภาพ และได้รับความรู้อย่างถ่องแท้มากยิ่งขึ้น!!!

คลอดหมอตำแย

“พ่อของแม่บุญส่ง ถีบสามล้อเลี้ยงลูก-เมีย”

จวบจนปีพุทธศักราช ๒๔๗๙ ยายสาย อุ้มท้องมา ๙ เดือนเต็ม พอครบกำหนด จึงได้คลอดแม่บุญส่งของอาตมาออกมาอย่างบริบูรณ์ โดยฝีมือของหมอตำแย......

หมอตำแย ปี พ.ศ. ๒๔๗๙

แม่บุญส่งบอกว่า หมอตำแย ก็คือ หญิงผู้ทำคลอดตามแผนโบราณ

หมอตำแย มาจากมหาเถรตำแย ผู้ทำตำราว่าด้วยวิชานี้

ชื่อ **“ตำแย”** ไม่ปรากฏในคำบาลีเลย คงเป็นชื่อที่จำต่อๆกันมาจนเพี้ยนจากชื่อเดิม หากพิจารณาเสียงที่ใกล้เคียงกัน ก็น่าจะสันนิษฐานได้ว่า เป็นชื่อที่กลายมาจาก **“อาเตรยะ”** อาจารย์หมอของชีวกโกมารภัจ นั่นเอง!!!

“ชีวกโกมารภัจ” ไปร่ำเรียนกับมหาเถรตำแยที่สำนักทิศาปาโมกข์ในสมัยพุทธกาล อยู่เมืองตักสิลา ในแคว้นคันธาระ ปัจจุบันอยู่ในตอนเหนือของแคว้นปันจาป ประเทศปากีสถาน มีชื่อเสียงในทางศิลปวิทยา รวมทั้งวิชาการแพทย์ด้วย ในตำนานคติพุทธถือว่า **“ชีวกโกมารภัจ”** เป็นแพทย์หลวงประจำตัวพระเจ้าพิมพิสารแห่งแคว้นมคธ และถือว่าเป็นแพทย์ประจำองค์ของสมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยและต่อมายังได้รับยกย่องให้เป็นบรมครูของการแพทย์แผนโบราณของไทย

ชื่อของมหาเถรตำแย ในความรู้จักของคนไทยจึงมีมาแต่โบราณกาล ค่อยๆ ตัดคำหายไป กลายเป็น "หมอตำแย"

หมอตำแย ปี พ.ศ. 2479

หมอชีวกโกมารภัจจ์

ในสมัยก่อนยังไม่มีหมอทำคลอดแผนปัจจุบัน มีแต่ผู้หญิงที่พอจะทำคลอดเป็นเรียนสืบต่อกันมา

สำหรับวิชาชีพหมอตำแยไทย ก่อนเป็นหมอตำแย ต้องเข้าพิธีครอบครูก่อน ไม่อย่างนั้นจะไปแอบทำมาหากินไม่ได้เดี๋ยวของเข้า

ภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๐๐ มีระเบียบจากทางราชการบังคับให้หมอตำแยทั่วประเทศต้องผ่านการอบรมขึ้นทะเบียน

หมอตำแยเจอระเบียบหยุมหยิมของราชการก็เลยลดน้อยลงไปเรื่อยๆ และนับแต่นั้นมา คนทั่วไปก็เริ่มหันไปคลอดลูกยังอนามัยสถานผดุงครรภ์ และโรงพยาบาล ด้วยความนิยมในความสะดวก สะอาด และน่าจะปลอดภัยได้มากกว่า หมอตำแยก็เลยค่อยๆ หายไป.....

โยมแม่บุญส่ง เกิดขึ้นมาได้ด้วยฝีมือหมอตำแย จึงมีอาการครบ ๓๒ หน้าตาจมูกหูปากมือเท้าบริบูรณ์ไม่บกพร่อง แถมเป็นลูกสาวสมใจนึก (บางลำพู) เพิ่มตรงบางลำพูเข้าไป เพื่อเป็นมุขตลกขำขำ เพราะ "สมใจนึก" เป็นชื่อร้านชื่อดัง สมัยนั้นขายเสื้อผ้าชุดนักเรียน อยู่แถวตลาดยอด บางลำพู พอเล่ามาถึงตอนนี้ แม่บอกว่าขอให้ความรู้เกี่ยวกับบางลำพูถิ่นนี้เสียหน่อย...

โดยเฉพาะชุมชนย่านบางลำพู ที่ตั้งรกรากมานานกว่า ๒๐๐ ปีแล้ว ชาวบางลำพูประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่อยู่บริเวณเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่วัดชนะสงครามไปถึงวัดสังเวชวิศยาราม จรดวัดสามพระยา ใกล้สี่แยกบางขุนพรหม

ตลาดบางลำพู และร้านขายเครื่องแบบนักเรียนสมใจนึก บางลำพู

บริเวณเก่าแก่สุด คือ ชุมชนรอบวัดชนะสงคราม รองมาเป็นชุมชนรอบวัดสังเวชฯ ชุมชนที่มาตั้งรกรากใหม่สุด คือ รอบวัดสามพระยา มีคนหลายกลุ่มมาอยู่รวมกัน ทั้งแขก มอญ จีน ไทย และลาว

ชุมชนบางลำพูเป็นกลุ่มคนที่มีพัฒนาการมาจากหมู่บ้านชาวสวนขนาดเล็ก ตั้งอยู่ห่างๆ กันมาตั้งแต่ครั้งสมัยอยุธยา เพราะเป็นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำท่วมขัง

ในอดีตมีต้นลำพูขึ้นหนาแน่น ปัจจุบันเหลือเพียงไม่กี่ต้นพอให้เห็นเป็นสัญลักษณ์ของพื้นที่ตรงริมแม่น้ำใกล้ๆ สวนสันติชัยปราการ และไม่ปรากฏมีน้ำท่วมมากๆ มานานแล้ว

บริเวณตั้งแต่วัดชนะสงคราม ถึงกำแพงพระนครด้านคลองบางลำพู เป็นที่อยู่อาศัยของข้าราชการและขุนนางฝ่ายวังหน้ามาตั้งแต่แรก เป็นถิ่นฐานพวกแขกที่ถูกกวาดต้อนมาจากการศึกสงคราม มีตลาดเล็กๆ อยู่กลางย่าน เรียกว่า “ตลาดยอด” หรือ “ตลาดบางลำพู”

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ มีการกวาดต้อนผู้คนจากสงครามมาอยู่เพิ่มจนหนาแน่น มีการสร้างวัดรังสีสุทธาวาสและวัดบวรนิเวศ ภายหลังรวมกัน และ

วัดชนะสงคราม

สวนสันติชัยปราการ

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการตัดถนนหลายสาย เช่น ถนนพระสุเมรุ ถนนพระ-อาทิตย์ เป็นต้น ชุมชนบางลำพูจึงได้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญต่อมา ตลาดบางลำพูมีของขายตั้งแต่ของสด ของแห้ง ผลไม้ ขนมไทย ดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องหอม ของไทยๆ ทองรูปพรรณ เครื่องถ้วยชาม ขันเงินตอกลาย เครื่องหนัง เสื้อผ้าอาภรณ์ อาหารไทย อาหารมุสลิม

ตลาดบางลำพู และขนมไทย

ส่วนที่บริเวณเชิงสะพานนรรัตน์ หรือที่ชาวบ้านทั่วไปเรียกสะพาน-บางลำพูนั้น มีตลาดผลไม้อีกแห่งหนึ่ง พอหน้าทุเรียนจะมีทุเรียนจากสวนนนทบุรีมาขายจำนวนมาก จึงเรียกว่า “ตลาดทุเรียน” มีวิกลิเกหอมหวน โรงหนังบุศยพรรณ และโต๊ะปิงปอง ต่อมากลายเป็น “ตลาดนรรัตน์” หรือที่ชาวบ้านรุ่นแม่บุญส่ง เรียกตลาดนานา แต่ก่อนมีร้านขายอาหาร โต้รุ่ง แล้วมาขายทุเรียน ซึ่งเลิกขายทุเรียนและวิกลิเกไปแล้ว เหลือแต่ร้านเสื้อผ้าสำเร็จรูป ชุดนักเรียน นาฬิกา และอื่นๆ ต่อมามีห้างนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาขาย แม่บุญส่งเล่าเรื่องบางลำพู เสียสนุกสนานยืดยาว......

โรงหนังบุศยพรรณ บางลำพู

มาเข้าเรื่องต่อ ย้อนกลับไป พอคลอดแม่ออกมาแล้ว ตาใช่ ได้ตั้งชื่อลูกสาวเสียเก๋ไก๋ไฉไลเลยว่า "บุญส่ง" มอบให้เป็นนามมงคล มาจวบจนถึงวันนี้

สมัยก่อนคนโบราณชอบตั้งชื่อลูกสาวลูกชาย ขึ้นต้นด้วยคำว่า บุญ เช่น บุญส่ง บุญช่วย บุญยัง บุญมี บุญมา บุญสม บุญชู เป็นต้น ฉะนั้นจึงเป็น "บุญส่งผลตามเจตนา"

"บุญส่งมาปัญญาช่วย ที่ป่วยก็หาย ที่หน่ายก็รัก บุญส่งไม่มา ปัญญาไม่ช่วย ที่ป่วยก็หนัก ที่รักก็หน่าย"

เมื่อตั้งชื่อลูกได้สมใจปรารถนาแล้ว กำลังใจของผู้เป็นพ่อก็เกิดขึ้นมีพลัง มีแรง ในการทำงานขึ้นมาทันที!!!

สมัยนั้น "ตาใช่" ทำงานให้กับเทศบาล ในตำแหน่งคนขับรถเก็บขยะ ซึ่งสมัยก่อนนั้นใช้รถซาเล้ง ซึ่งนำมาตีประกอบโดยใช้ไม้ ออกแบบสร้างขึ้นเป็นกล่องที่ใส่ขยะ "จริงๆแล้วควรจะเรียกว่า คนถีบรถสามล้อเก็บขยะ ดูจะคู่ควรสมตำแหน่งมากกว่า" ....แม่เล่าไปหัวเราะไปอย่างคนอารมณ์ขัน

รถสามล้อถีบ ในกรุงเทพฯ ปี พ.ศ. ๒๔๗๙

ส่วนยายสาย ก็ออกไปขายขนมครกทุกเช้าที่หน้าโรงพิมพ์ ตรงข้ามกับโรงที่พักรถขยะนั่นเอง เรียกว่าอยู่กันใกล้ๆ ไม่ได้ห่างไปไกลที่ไหน ยายและตาของอาตมาใช้ชีวิตวนเวียนประกอบสัมมาอาชีพอยู่ในชุมชนนั้น ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ปากกัดตีนถีบ เหมือนคนจนทั่วไปในย่านนี้!!!

ขนมครกโบราณ

๐ ตาใช่กับยายสายเป็นคนขยัน ๐

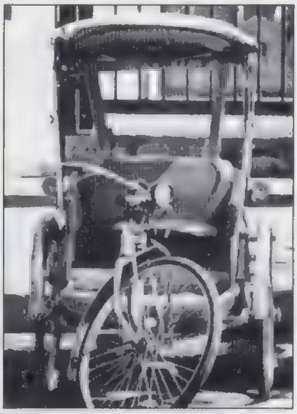
โยมแม่บุญส่งของอาตมาเล่าด้วยความภาคภูมิใจว่า “ตาใช่กับยายสายเป็นคนขยันมาก คนสมัยนี้สู้ไม่ได้ ไม่บ่น ไม่ท้อ หนักเอาเบาสู้” โดยเฉพาะตาใช่นั้น หลังเลิกงานทุกวัน แกก็จะไปถีบรถสามล้อรับจ้าง เพื่อหารายได้พิเศษมาจุนเจือครอบครัว เพราะลำพังถีบรถเก็บขยะ มีเงินเดือนรายได้ไม่พอยาไส้ลูกเมียอย่างแน่นอน

สำหรับพลังใจ พลังกายนั้นมีเหลือเฟือ ร่างกายแข็งแรง สุขภาพดีมากร้อยวันพันปี ไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วย เรียกว่าหมอไม่เคยได้เงินก็แล้วกัน

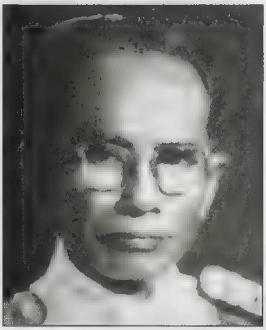
แม่ยังเล่าให้เป็นความรู้อีกว่า “การเดินทางในสมัยนั้นมีหลากหลาย พาหนะที่นำไปสู่จุดหมายปลายทาง แต่ที่ดีที่สุดเห็นจะได้แก่ “รถสามล้อถีบ” ซึ่งเป็นอีกวิถีหนึ่ง ของสายทาง ซึ่งแม้เวลาจะหมุนเวียนเปลี่ยนไป หากสายทางของสามล้อก็ยังคงผูกพัน เป็นส่วนหนึ่ง ของวิถีชีวิตในสังคมไทยยุคนั้น”

“รถสามล้อถีบ”

“รถสามล้อถีบ”เป็นภาพลักษณ์ของความภาคภูมิใจในความสามารถแห่งการประดิษฐ์ของคนไทย ที่นำไปประยุกต์เข้ากับการประกอบสัมมาอาชีพ ได้อย่างกลมกลืนสมบูรณ์แบบที่สุด

นาวาเอกเลื่อน พงษ์โสภณ

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ รถสามล้อถือกำเนิดเกิดขึ้นในประเทศไทย เป็นครั้งแรกที่จังหวัดนครราชสีมา โดย นาวาเอกเลื่อน พงษ์โสภณ นำ “รถลาก” หรือ “รถเจ๊ก” มาดัดแปลงร่วมกับรถจักรยาน รถสามล้อ แบบนี้ถือเป็นต้นแบบ

รถสามล้อที่ใช้รับส่งผู้โดยสาร แพร่หลายไปทั่วประเทศไทย จนถึงปัจจุบัน

ในระยะเวลาต่อมา ได้มีผู้นำรถจักรยาน มาดัดแปลง โดยเพิ่มล้อและกระบะ พ่วงเข้าที่ด้านข้าง ติดตั้งเก้าอี้หวาย ยึดแน่นกับกระบะออกวิ่งรับจ้างโดยสาร รถสามล้อประเภทนี้เป็นรถต้นแบบของสามล้อพ่วงข้างทุกชนิด ปัจจุบันสามล้อพ่วงข้าง ยังคงมีใช้กันอยู่ในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย

ฉะนั้นภาพที่โยมแม่บุญส่งเห็นจนชินตา คือภาพของพ่อก็คือตาใช่แกขี่สามล้อปั่นถีบอย่างแข็งแรง ด้วยความขยันขันแข็ง ตั้งอกตั้งใจทำมาหากิน เลี้ยงลูกเลี้ยงเมีย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักในวิชาชีพอย่างจริงแท้

แม่บุญส่งเป็นลูกสาวคนเดียว ที่ทั้งพ่อและแม่รักมาก การดำเนินชีวิตราบเรียบ ง่าย ไม่มีอะไรโลดโผน อยู่กินกันแบบพอเพียง แต่ละมื้อมีข้าวมีน้ำไม่ถึงกับอดอยาก แต่ก็ไม่ได้ร่ำรวยอะไร

เพราะทั้งตาใช่และยายสาย ทำงานหาเช้ากินค่ำ ไม่มีทรัพย์สมบัติ ไม่มีมรดก ไม่ได้เกิดบนกองเงินกองทองเหมือนคนอื่นเขา ชีวิตเริ่มต้นมาจากศูนย์และกำลังนับ หนึ่ง สอง สาม ไปตามลำดับ.....

ชีวิตถึงจะจนแต่ก็มีความสุขดี แต่ทำไมความสุขของคนจนในระดับรากหญ้าเฉกเช่นครอบครัวนี้ ถึงต้องมีอุปสรรค และทำไมความสุขที่มีมันถึงช่างสั้นเสียเหลือเกิน ให้เวลามาน้อยนิด สุดท้ายก็ปลิดความสุขไป ทิ้งไว้เพียงความทุกข์ให้มาเกาะกินหัวใจจนได้!!!

แม่บุญส่งบอกว่า ชีวิตในห้วงนี้ทำให้ได้แง่คิด เป็นนิยามของความสุขที่สอนใจไว้เสมอว่า “ความสุขที่ต้องรอผู้อื่นมาเติมเต็ม เป็นความสุขที่พร่องตลอดเวลา”

....

โลกไม่ยุติธรรม

"พ่อของแม่บุญส่งไม่ผิด แต่โคนจับติดคุก"

ฉากสำคัญของชีวิต เวียนมาบรรจบ เมื่อเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้น "ตาใช่ " ถูกเวรกรรมเก่าฟาดโถมกระหน่ำเข้ามาในวิถีชีวิต ทำให้ชีวิตเปลี่ยนในบัดดล จากหน้ามือเป็นหลังมือ "ฤาชะตาฟ้าลิขิต" เป็นปริศนาที่มาของคำว่า "ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป" เป็นการเยาะเย้ยถากถางประชดประชัน ส่วนจะเป็นจริงหรือไม่ ก็สุดแต่จะคิดกัน!!!

มีหลายคนที่ทราบข่าวร้ายนี้ ต่างตั้งคำถาม "ทำไมตาใช่ ถึงได้ต้องติดคุกติดตะราง" เรื่องนี้มันต้องมีสาเหตุอย่างแน่นอน... สุดท้ายความจริงก็ถูกเปิดเผยขึ้นเนื่องเพราะโดนคนงานด้วยกันกลั่นแกล้ง ซึ่งมันก็เป็นเรื่องแปลกที่ทำไม? ฟ้าไม่เคยเมตตาคนจน เกิดมาก็ลำบากอยู่แล้ว ที่มีความจนเป็นเพื่อน แต่ก็ยังมีบาปมาซ้ำมีกรรมมาซัด ถูกยัดเยียดความผิดให้ ทั้งๆ ที่ไม่ได้เป็นคนก่อ!!! แม่บุญส่งเล่าไป ตัดพ้อไป ด้วยความไม่เข้าใจในสังคมโลกมนุษย์ ทั้งๆ ที่คนงานได้ขโมยของแล้วเอาไปซ่อน แต่ปรากฏว่าพวกเขาเหล่านั้นต่างโทษว่าตาใช่เป็นคนขโมย ทั้งๆ ที่ตาไม่เคยรู้เรื่องนี้เลยแม้แต่น้อย!!!

และที่สำคัญตาใช่ ไม่มีพยาน ไม่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าตนไม่ผิด ฟ้าจึงลิขิตให้ตาใช่ต้องถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับติดคุก ต้องไปนอนกินข้าวแดงบนโรงพัก

เรือนจำคลองเปรม

สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง ในฐานะผู้กระทำความผิดไปโดยปริยาย จากนั้นก็ส่งศาลพิจารณาคดี ส่งตัวเข้าเรือนจำ....จากนั้นก็ต้องระหกระเหินไปอยู่ที่เรือนจำคลองเปรมในที่สุด

แม่บุญส่ง เล่าเสริมถึงเรื่องคุกคลองเปรม หรือถ้าเรียกอย่างเป็นทางการ ก็คือ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ตั้งขึ้น ณ ตำบลตรอกคำ ถนนมหาไชย ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๓๓ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระ-จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แต่เดิมมีชื่อว่า “เรือนจำกองมหันตโทษ” ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อเรียกเป็น เรือนจำกลางคลองเปรม สมัยนั้นเรียกลหุโทษ

การที่ตาใช่ ต้องเข้าไปอยู่ในคุกลหุโทษคลองเปรม เหตุนี้ย่อมมีผลต่อชีวิตยายสาย เป็นอย่างมาก

มันเป็นความเจ็บช้ำกล้ำกลืน ที่ไม่อาจจะบอกใครได้ แต่ยายสายก็ระบายมันออกมาเป็นน้ำตา

ไหลรินร้องไห้ทุกคืน ด้วยความโศกเศร้าเสียใจ แต่ก็ไม่รู้จะทำยังไงได้ ในเมื่อไม่มีพรรคพวก ไม่มีเส้นสาย ไม่รู้จักมักคุ้นเจ้าใหญ่นายโต ไม่มีปากเสียง ไม่มีปัญญาช่วยสามีให้ออกมาจากคุกได้ สุดท้ายก็ต้องปล่อยไปตามเวรตามกรรม......

O ยายสายตื่นแต่เช้าตรู่ทุกวัน O

วันนี้ยายสายตื่นแต่เช้าตรู่ ปลุกแม่ให้รีบไปอาบน้ำแต่งตัว บอกว่าจะพาไปเยี่ยม ตาใช่ พอแต่งตัวเสร็จยายสายพาไปซื้อ โอยัวะหรือกาแฟดำ สมัยนั้นเขาใส่ในกระป๋องนมข้น เมื่อเทนมข้นออกไปใช้หมดแล้ว ร้านกาแฟจะนำกระป๋องเปล่าไปล้างจนสะอาด ร้อยผูกด้วยเชือกกล้วย สำหรับไว้ใส่โอยัวะให้ลูกค้าหิ้ว

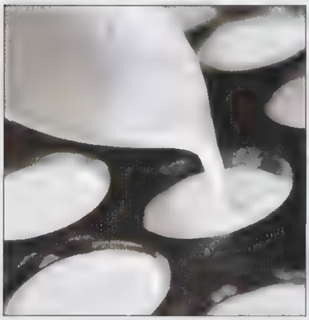
บรรยากาศร้านขายกาแฟ-โอยัวะ ในอดีต

กลับบ้าน เมื่อลูกค้าต้องการซื้อโอยัวะหรือกาแฟดำกับปาท่องโก๋ เพราะสมัยนั้นถุงพลาสติกยังไม่เป็นที่รู้จัก..... ยายสายตั้งใจจะซื้อโอยัวะไปฝากตาใช่

พอไปถึงคุกคลองเปรม เข้าไปภายใน เห็นตาใช่ใส่กางเกงสีเนื้อกระท้อนแบบที่คนคุกเขาใส่กัน ทำเอาหัวใจสลาย ยอมรับไม่ได้กับภาพที่เห็น สามีต้องมาทนทุกข์ทรมานเยี่ยงนี้ ทั้งที่ไม่ได้ทำความผิดอะไร แต่ทำไมต้องกลายมาเป็นแพะรับบาป

จากวันนั้นยายสายไม่พาแม่บุญส่งไปเยี่ยมตาใช่อีกเลย รู้เพียงว่าจากนั้นไม่นาน ตาใช่ถูกส่งไปอยู่ที่เกาะสีชัง นั่นคือสถานที่สุดท้าย แล้วยายสายก็ไม่มีโอกาสได้เจอะเจอตาใช่อีกเลยแม้เงา ไม่ทราบข่าวคราว เป็นตายร้ายดีเช่นไร จวบจนวันนี้ยังไม่มีใครหน้าไหนให้คำตอบได้!!!

"นับเป็นความพลัดพราก จากสิ่งที่รัก เป็นความทุกข์ เป็นสิ่งที่ต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ใจและกายต้องประสบกับความวิปโยคแสนสาหัส" สุดท้ายยายสาย ก็ปลงได้ เข้าใจถึงแก่นแท้ของการต้องพรากจากกัน ปรับ

ขนมครกโบราณ

หัวใจไม่ให้เศร้าหมอง ตระหนักถึงการสูญเสีย สานต่อคุณค่าของผู้จากไป ด้วยการดำรงชีวิตในปัจจุบันให้ดีที่สุด!!!

วันนี้ยายสายเปรียบเหมือนต้นไม้ ที่แผ่กิ่งก้านสาขาตามกาลเวลา และเติบโตงอกงามอย่างไม่หยุดยั้ง

ยายสายยังคงทำขนมครกขาย สไตล์ขนมครกโบราณ สูตรขนมครกสูตรนี้ เป็นของยายสายคิดขึ้นมาเอง ยายแนะนำว่า ข้าวสารที่จะใช้สำหรับทำขนมครกนั้น ควรใช้ข้าวสารเก่า เพราะถ้าใช้ข้าวใหม่ จะเหนียวติดฟัน และเวลาแคะออกจากเตาก็ไม่ค่อยจะล่อนด้วย ส่วนเรื่องที่เช็ดหลุมขนมครก ยายจะใช้เศษผ้าฝ้ายหรือผ้าขาวบางมาห่อรวมกันหลาย ๆ ชั้น ทำเหมือนเวลาที่เราทำลูกประคบนั่นแหละ แล้วเอาไปแช่น้ำมันเอาไว้ พอให้น้ำมันซึมทั่วเนื้อผ้า

ก็เป็นอันใช้ได้ หรืออาจจะใช้ผ้าห่อกากมะพร้าวแล้วนำไปชุบน้ำมันนิดหน่อยก็ได้เช่นกัน

สมัยที่ยายสายขายนั้น จะใช้เตาขนมครกที่ทำจากดินเผา แต่ถ้าซื้อปุ๊บนำมาใช้ปั๊บ ขนมจะติดเตา ไม่ล่อน วิธีแก้ไขของคนโบราณ คือ ก่อนที่จะนำกระทะนี้มาใช้ เขาจะเอากากมะพร้าวสุมให้เต็มหลุมแล้วนำไปตั้งไฟ ให้น้ำมันจากกากมะพร้าวเคลือบทั่วกระทะขนมครก ทิ้งไว้ให้กากมะพร้าวไหม้คาหลุมเลย วิธีนี้จะทำให้ขนมไม่ติดเตา ส่วนผสมตัวแป้ง ข้าวสารเก่า ข้าวสุก มะพร้าวขูดขาว เกลือป่น

ส่วนผสมกะทิสำหรับหยอดหน้า หัวกะทิ น้ำตาลทราย เกลือป่น วิธีทำ เริ่มจากทำตัวแป้งก่อน โดยเอาข้าวสารซาวให้สะอาด ผสมกับข้าวสุก มะพร้าว เกลือ ใส่ภาชนะปากกว้าง เช่น ชามอ่าง ใช้น้ำ ต้มให้เดือด แล้วเอามาชงในชามอ่างที่ใส่ส่วนผสมไว้ ใช้ไม้พายหรือทัพพีคนให้ทั่ว ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วเอาไปโม่ การเอาน้ำร้อนชงก่อน จะช่วยรักษาแป้งไว้ได้นาน คือ ทำเช้าไปจนถึงบ่ายแป้งก็ไม่เปรี้ยว ไม่อย่างนั้นจะบูด และถ้าเราใช้ภาชนะปากแคบทรงสูง ข้าวก็จะสุกมากเกินไป เพราะความร้อนจะกระจายได้น้อย

หลังจากนั้นก็หันมาทำกะทิสำหรับหยอดหน้า โดยเอาหัวกะทิ น้ำตาลทราย และเกลือ มาผสมเข้าด้วยกัน

คนให้น้ำตาลและเกลือละลาย ยกขึ้นตั้งไฟ พอเดือด จึงยกลง อย่าเคี่ยว กะทิจะแตกมันมาก

วิธีหยอด ตั้งเตาเอาน้ำมันพืชเช็ดให้ทั่ว เริ่มหยอดหลุมกลางก่อนเพียงหลุมเดียว หยอดตัวแป้ง หยอดหน้ากะทิ ปิดฝา แล้วมาหยอดแถวที่ ๒ ปิดฝา

แล้วมาหยอดรอบนอก เสร็จแล้วปิดฝา เราก็เปิดหลุมแรก แล้วเปิดแถวที่ ๒ แคะออก แล้วมาเปิดรอบนอก จะสุกพอดีกันเลย

เวลาหยอดเสร็จแล้ว ต้องปิดฝาทันที ไฟต้องแรง แต่ถ้าใช้เตาดิน ก็แรงมากไม่ได้ เดี๋ยวเตาจะแตก

ถ้าใช้กระทะเหล็กก็จะสะดวก แต่หอมสู้กระทะดินไม่ได้ ก็ต้องใจเย็น เวลาหยอดหน้าก็ต้องระวัง ถ้าช้าไปก็จะไหม้ และกะทิจะแตกมัน

แม่บุญส่งเล่าเรื่องสูตรทำขนมครกของยายสาย ให้อาตมาได้ฟังอย่าง ถ่องแท้ถี่ถ้วน ทำให้รู้สึกได้ถึงความเป็นภูมิปัญญาไทย ใส่ใจกับเรื่องอาหารการกิน ละเอียดอ่อนละเมียดละไมในรสชาติ โดยเฉพาะขนมหวาน คนไทยเราเก่งมากๆ

และที่สำคัญขนมครก รับประทานในยามเช้า จะได้อรรถรสมาก หอม หวานอร่อย นุ่มลิ้น สบายท้อง แถมดีต่อสุขภาพ และนับเป็นวิชาชีพติดตัว แม่บุญส่งและพี่ๆ น้องๆ มาจวบจนทุกวันนี้

การค้าขายในเมืองหลวงนั้น เรื่องอาหารการกิน พอจะยึดเป็นอาชีพได้ เพราะคนเราต้องกิน เมื่อท้องหิว และขนมไทย เป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่ทุกบ้าน ทำได้ ทำเป็น และสามารถทำขายเป็นอาชีพได้.....

โยมแม่บุญส่ง เล่าถึงขนมไทยว่า “มีเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำ ชาติไทย คือ มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำที่ พิถีพิถัน รสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันสวยงาม รูปลักษณ์ชวนรับประทาน ตลอดจนกรรมวิธีการรับประทานที่ปราณีตบรรจงของขนมแต่ละชนิด ซึ่งยัง แตกต่างกันไปตามลักษณะของขนมชนิดนั้นๆ”

ในสมัยโบราณคนไทยจะทำขนมเฉพาะวาระสำคัญเท่านั้น เป็นต้นว่า งานทำบุญ เทศกาลสำคัญ หรือต้อนรับแขกสำคัญ เพราะขนมบางชนิดจำเป็น ต้องใช้กำลังคน อาศัยเวลาในการทำพอสมควร

ส่วนใหญ่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้นว่า ขนมเนื่องใน งานแต่งงาน ขนมพื้นบ้าน เช่น ขนมครก ขนมถ้วย

ในสมัยต่อมา เมื่อการค้าเจริญขึ้น ในตลาดก็มักมีขนมนานาชนิดมาขาย ทั้งขายอยู่กับที่ แบกกระบุง หาบเร่ และห่อด้วยใบตอง เฉกเช่นที่ “ยายสาย” ทำไปขายทุกวัน ในขณะนั้นนั่นเอง!!!

แม่บุญส่งทิ้งท้ายด้วยคำกลอนบทเศร้า....

“ชีวิตแม่ค้าน่าสงสาร”

โอ้... ชีวิตแม่ค้าน่าสงสาร
ต้องทำงานแต่เช้าเฝ้าของขาย
แสนเหน็ดเหนื่อยเมื่อยตัวทั่วทั้งกาย
แต่ก็หายเมื่อลูกค้ามากินกัน
เป็นงานที่คอยเอาใจในคนซื้อ
บ้างก็ตื๊อต่อราคาน่าขบขัน
ได้พบปะชาวประชาสารพัน
แม่ค้านั้นไม่เคยบ่นคนเขาเลย
บางคนตินั่นนี่มีเยอะแยะ
ทำชี้แนะแม่ค้าหน้าตาเฉย
ทั้งทั้งที่ทำไม่เป็นเช่นว่าเลย
โอ้อกเอ๋ยอกแม่ค้าน่าเศร้าจัง
จะมีใครเห็นใจในแม่ค้า
ช่วยเมตตาซื้อของไปไม่หยุดยั้ง
เพื่อชีวิตที่ดีและจีรัง
เป็นพลังสู้ต่อไปในโลกเอย....

พบรักใหม่

“ยายสาย มาขายขนมครกที่นครปฐม”

วันเวลาผันเปลี่ยนเวียนไป ชีวิตไม่มีอะไรแน่นอน ผันผ่อนไปตามกาลเวลา โลดแล่นโยกย้ายส่ายไปตามวิถีแห่ง “โชคชะตากรรม” ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนที่พักพิงอยู่อาศัย....

สำหรับการย้ายครอบครัว ที่ทำมาหากิน นับเป็นการดิ้นรนอีกอย่างหนึ่งที่จำเป็นยิ่งต่อมนุษย์ เพราะในบางคราบางที เมื่อหมดหรือขาดผู้นำครอบครัวก็ต้องมีการเคลื่อนที่ เพื่อแสวงหาหลักยึดที่ใหม่ๆ ที่มั่นคงกว่า หรือแข็งแรงกว่า โดยเฉพาะมนุษย์ที่อ่อนแอ เพศหรือวัยที่อ่อนแอ ย่อมต้องอาศัยเสาหลักที่เข้มแข็ง เพื่อทำชีวิตให้ดำเนินต่อไปได้อย่างไม่มีอุปสรรค

ยายสาย นำพาแม่บุญส่งของอาตมา หอบหิ้วกระเตงๆ อพยพจากป้อมปราบศัตรูพ่าย เดินทางมาสู่เมืองเจดีย์ใหญ่ ภายใต้ร่มเงาธรรมแห่ง

องค์พระปฐมเจดีย์

บวรพุทธศาสนา เมืองนครปฐม อู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมืองนครปฐมแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ริมทะเล เป็นเมืองเก่าแก่ มีความเจริญรุ่งเรืองมานับตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ และเป็นราชธานีสำคัญในสมัยทวารวดี ในยุคนั้น

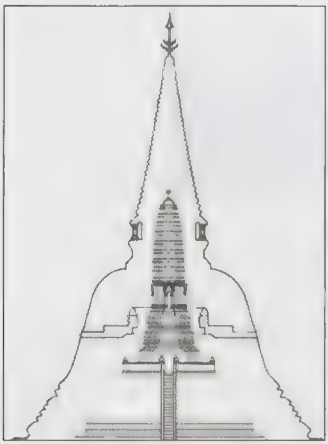
เมืองนครปฐมเป็นแหล่งเผยแพร่อารยธรรมจากประเทศอินเดีย ซึ่งรวมทั้งพุทธศาสนา เมืองนครปฐมจึงเป็นศูนย์กลางของความเจริญ มีชนชาติต่าง ๆ อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก

ต่อมาได้เกิดความแห้งแล้งขึ้นในเมืองนครปฐม เพราะกระแสน้ำที่ไหลผ่านตัวเมืองเปลี่ยนเส้นทาง ประชาชนจึงอพยพไปตั้งหลักแหล่งอยู่ริมน้ำ และสร้างเมืองใหม่ขึ้นชื่อ “เมืองนครไชยศรี” หรือ “ศรีวิชัย” เมืองนครปฐมจึงกลายเป็นเมืองร้างมาเป็นเวลาหลายร้อยปี

จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ขณะที่ทรงยังผนวชได้ธุดงค์ไปพบพระปฐมเจดีย์ และทรงเห็นว่าเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ไม่มีที่ใดเทียบเท่า

ครั้นเมื่อได้ครองราชย์ จึงโปรดฯ ให้ก่อเจดีย์แบบลังกาครอบองค์เดิมไว้ โดยให้ชื่อว่า “พระปฐมเจดีย์” ทรงปฏิสังขรณ์สิ่งต่าง ๆ ในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ให้มีสภาพดี และโปรดฯ ให้ขุดคลองเจดีย์บูชาเพื่อให้การเสด็จมานมัสการสะดวกขึ้น

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้เริ่มก่อสร้างทางรถไฟสายใต้ผ่านเมืองนครปฐม ซึ่งขณะนั้นยังเป็นป่ารก

พระองค์จึงโปรดฯ ให้ย้ายเมืองจากตำบลท่านา อำเภอนครชัยศรี มาตั้งที่บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์เหมือนเช่นครั้งสมัยโบราณ

ครั้งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ โปรดฯ ให้สร้างพระราชวังสนามจันทร์ เป็นที่เสด็จแปรพระราชฐาน และฝึกซ้อมรบแบบเสือป่า โดยโปรดฯ ให้ตัดถนนเพิ่มขึ้นอีกหลายสาย รวมทั้ง สร้างสะพานเจริญศรัทธาข้ามคลองเจดีย์บูชาเชื่อมระหว่างสถานีรถไฟกับองค์พระ-ปฐมเจดีย์ และเมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระยุพราช เสด็จฯ ประพาสหัวเมืองฝ่ายเหนือ ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๑ ได้ทอดพระเนตรพระพุทธรูปโบราณเป็นอันมาก แต่มีพระพุทธรูปองค์หนึ่งที่ เมืองศรีสัชนาลัย (สุโขทัย) กอปรด้วยพระลักษณะงามเป็นที่ต้องพระราชหฤทัย แต่ชำรุดมาก เหลืออยู่แต่พระเศียร พระหัตถ์ และพระบาท จึงโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญพระพุทธรูปองค์นั้นลงมากรุงเทพฯ

แล้วให้ช่างปั้นสถาปนาขึ้นมาบริบูรณ์เต็มพระองค์ และโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีเททองหล่อ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖ ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ โดยมีผู้ออกแบบคือ กรมหลวง

นเรศร์วรฤทธิ์ (พระองค์เจ้ากฤษฎาภินิหาร) จากนั้นได้อัญเชิญมาสู่จังหวัดนครปฐม เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ โดยทางรถไฟ พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสุนทร มหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงถวายพระนามว่า "พระร่วงโรจนฤทธิ์ ศรีอินทราทิตย์ ธรรโมภาส มหาวชิราวุธราชปูชนียบพิตร" เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติ แด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ประดิษฐานมาอยู่ ณ วิหารมณฑลด้านทิศเหนือ แห่งองค์พระปฐมเจดีย์ วัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร จนถึงปัจจุบัน

เศียรพระร่วงโรจนฤทธิ์ ขุดได้จากวัดเขาใหญ่ สวรรคโลก
จังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. ๒๔๕๑

o ยายพาแม่มาอยู่ "บ้านไผ่เตย" o

ยายสาย พาแม่บุญส่ง มาอยู่ที่ บ้านไผ่เตย อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

สีหน้า แววตา ของยายสาย แสดงออกถึงความสุขให้ลูกเห็นเสมอ และที่สำคัญได้ถือปฏิบัติมุ่งมั่นเป็นคนดีให้ลูกดูโดยเป็นแบบอย่างเสมอมา

ยายสายเริ่มต้นกับอาชีพเก่าตามถนัด ทำขนมขาย โดยสองแม่ลูกช่วยกันทำขนมครกค้าขายเลี้ยงชีพสืบต่อไป ด้วยหัวใจแห่งความเป็นครอบครัว ยายสายบอกว่า "ครอบครัว...ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเล็ก หรือครอบครัวใหญ่ มีฐานะดี มีหน้ามีตาในสังคม หรือหาเช้ากินค่ำ อยู่อย่างอัตคัดขัดสน สิ่งสำคัญที่สุด คือความเข้าใจ ซึ่งทุกคนมีให้แก่กันและกัน..."

ชีวิตไม่ต่างอะไรกับเด็กกำพร้า มีแม่แต่ขาดพ่อ ไม่มีโอกาสได้สนุกสนานเหมือนเด็กทั่วไป ไม่มีเพื่อนฝูงให้สรวลเสเฮฮา ไม่มีโอกาสได้ไปเที่ยวเล่นที่ไหน

ชีวิตทั้งวันคลุกคลีอยู่กับ แป้ง มะพร้าว น้ำตาล ทั้งสามอย่างคือของเล่นที่สวรรค์ส่งมา.... ที่สำคัญต้องเล่นทุกวัน และต้องสนุกกับมัน แถมยังมีคุณครูสาย เป็นผู้กำกับใหญ่ คุมเข้มทุกขั้นตอน

ห้วงอารมณ์ ณ เวลานั้น แม่บุญส่งบอกว่า...เปรียบดังที่ พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “ความอยากรู้ อยากทำ เป็นรุ่งอรุณของการศึกษา” อย่างแท้จริง

ส่วนเรื่องอุปสรรคนั้น ก็มีบ้าง ยิ่งถ้าวันไหนยายสาย นอนตื่นสาย แม่บุญส่ง ก็ต้องลุกแบบปัจจุบันทันด่วน กุลีกุจอตื่นขึ้นมาช่วยโม่แป้ง ขูดมะพร้าว เรียกว่าทำกันอย่างโกลาหล โดนดุ โดนบ่น โดนด่าสารพัด ชั่วโมงนั้นรับประกันความวุ่นวาย ส่งผลให้อารมณ์เสียไปตามๆ กัน

และที่สำคัญ การขายขนมครกในสมัยนั้น ต้องขายเฉพาะช่วงเช้ามืดเท่านั้น ถ้าสายเกินไปก็ขายไม่ได้ ไม่มีคนซื้อ ไม่มีคนกิน ฉะนั้นช่วงเช้ามืด จึงเป็นโอกาสดี ที่ต้องขวนขวาย ขยันขันแข็ง น้ำขึ้นให้รีบตัก มือใครยาวสาวได้สาวเอา......

คนในตัวเมืองนครปฐมส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน แต่ก็นิยมกินขนมครกกันเป็นล่ำเป็นสัน และชอบซื้อขนมครก ใส่บาตรพระทุกเช้าเช่นกัน เลยทำให้ขนมครกขายดิบขายดี ขายหมดทุกวัน เป็นต้นตำรับขนมครกโบราณเมืองนครปฐม ร้อนๆ หอมหวานอร่อย น่าลิ้มลอง....

ยายสาย เมื่อมาอยู่เมืองนครปฐม สภาพจิตใจเริ่มดีขึ้น หน้าตาอารมณ์แจ่มใส ใจเบิกบาน สมัยนั้นอากาศดี ไม่มีมลภาวะ รถราก็มีไม่มาก อยู่กันแบบพี่ๆ น้องน้อง รู้จักกันหมด รักใคร่กลมเกลียว แบ่งปัน มีน้ำใจ

จากนั้นยายสาย ก็มีโอกาสได้พบปะกับคุณตาฉลอม ผู้ชายคนที่สองที่เข้ามาในชีวิต

ถึงเวลานี้แล้ว สิ่งที่ต้องการ คือ "เพื่อนคู่คิด มิตรคู่ใจ"

ตาฉลอม แห่งสกุลเก่าดั้งเดิมนาม "พึ่งดอกไม้" หนุ่มโสด รูปหล่อ นิสัยดี มีวินัย ใจซื่อสัตย์ เคร่งครัดคุณธรรม ขยันทำมาหากิน

ตาฉลอม มีอาชีพถีบสามล้อ อยู่ที่กรุงเทพฯ พอได้เงินมากพอ ก็กลับบ้าน นครปฐม พอเงินหมดก็กลับไปถีบสามล้อต่อ....

ชีวิตราบรื่น ไม่โลดโผน แต่ก็ไม่ได้ร่ำรวย เลอเลิศประเสริฐศรีอะไร พอมีพอกิน แต่พอมาเจอกับยายสาย ทำให้เกิดอาการรู้สึกถูกชะตาต้องใจ

มิได้รังเกียจที่ยายสายมีลูกติดมาแต่ประการใด แถมยังรักใคร่เอ็นดู ลูกสาวบุญส่ง อย่างจริงใจอีกด้วย

ภายในระยะเวลาไม่นานทั้งคู่ ก็แต่งงานกัน มีพยานรักถึง ๗ คน ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นน้องสาวและน้องชาย ของแม่บุญส่งทั้งสิ้น

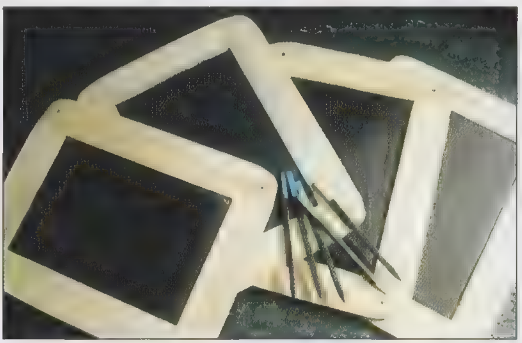
ลูกสาวคนแรกของตาฉลอมและยายสาย คือ นางสาวสมอน พึ่งดอกไม้, คนที่ ๒ ร้อยโทฉลอง พึ่งดอกไม้, ๓. นายสมาน พึ่งดอกไม้, ๔. นางสมหมาย พึ่งดอกไม้, ๕. นางสาวสุจริต พึ่งดอกไม้, ๖. นายสมัคร พึ่งดอกไม้ ๗. นางเฉลา ป่าผือ

ตาฉลอม และยายสาย อยู่กันฉันผัวเมีย ในครอบครัวที่อบอุ่น

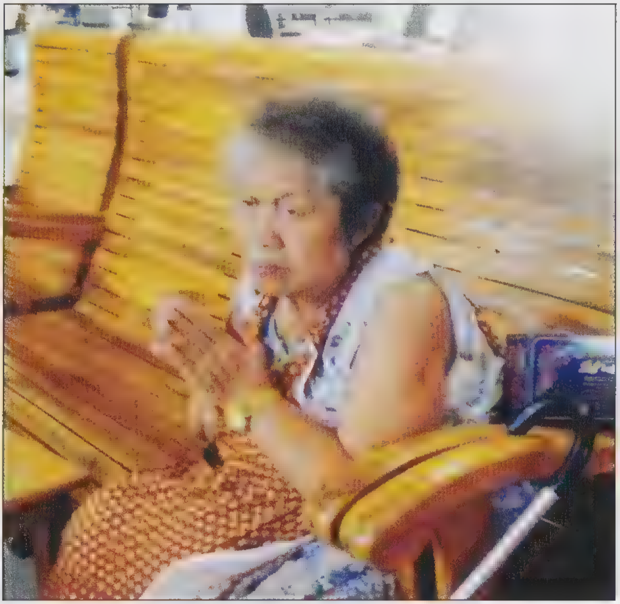
ตาฉลอมยึดอาชีพถีบสามล้อ ยายสายยึดอาชีพขายขนมครก ส่วน แม่บุญส่ง ในฐานะพี่คนโต ก็ยังคงเป็นลูกมือ ช่วยทำ ช่วยขายขนมครก อยู่พักใหญ่.....

O แม่ออกจากโรงเรียนตอนจบชั้น ป.๓ O

แม่บุญส่ง ในขณะนั้น เรียนอยู่ชั้นประถมปีที่ ๓ โรงเรียนเทศบาล

กระดานชนวน

วัดพระปฐมเจดีย์ หรือที่ชาวบ้านเรียกกันจนติดปากว่า "โรงเรียนวัดใหญ่" พอไปฟังว่าสอบได้ และเตรียมจะขึ้นชั้นประถม ๔ แม่บุญส่งก็จำใจต้องลาออก ชีวิตเริ่มเปลี่ยน เรียนต่อไม่ได้แล้ว จำต้องลาจากเพื่อนๆ ลาจากโรงเรียนที่รัก ลาครูที่เคยสอน ให้ความรู้ "ลากระดานชนวนที่เคยใช้ขีดเขียน" ต้องออกมาช่วยยายสาย ขายขนมครก อย่างเต็มตัว

ชีวิตไม่ราบรื่นดั่งที่คิด ต้องแบกรับภาระมากมาย ต้องเสียสละให้น้องๆ ได้เรียนหนังสือหนังหา ซึ่งน้องๆ ที่ว่านี้ คือน้องที่เกิดจาก ตาฉลอม พ่อใหม่นั่นเอง!!!

สุดท้ายเลยต้องตัดสินใจ ออกเดินทางไปทำงานที่กรุงเทพฯ

นับเป็นการตัดสินใจที่ไตร่ตรองมานานแล้ว เพียงแต่รอวันที่ความคิดสุกงอม อีกทั้งมีแรงบันดาลใจจากคนรู้จัก ที่เขาไปทำงานแล้วชีวิตดีขึ้น ลืมตาอ้าปากได้.... เพราะเมื่อมาคิดดูแล้ว ถ้าขืนยังอยู่ที่นี่ย่อมไม่พอกินอย่างแน่นอน เพราะมีน้องหลายคนที่ตาฉลอมและยายสายต้องเลี้ยง คิดแล้วก็ยิ่งสงสารพ่อกับแม่

เลยต้องตัดใจเด็ดขาด เสียสละ ออกเดินทางในเวลาต่อมา.....

สุดท้ายที่กรุงเทพฯ

"แม่บุญส่งจำลานครปฐม มาเป็นคนรับใช้ในเมืองศิวิไลซ์"

โยมแม่บุญส่ง เอื้อนเอ่ย กล่าวพูดประโยคทองว่า "สุดท้ายที่กรุงเทพ" อาตมาก็เลยถามโยมแม่ไปว่า เหมือนเพลง สุดท้ายที่กรุงเทพของสุนารี ราชสีมา หรือไม่ แม่บุญส่งบอกว่า "ไม่ถึงกับใช่ แต่ก็ใกล้เคียง" งานนี้ก็เลยต้องขอหยิบยกบทเพลงนี้ขึ้นมา "ปัดฝุ่น" เขียนให้อ่าน เพื่อให้เกิดอรรถรสในการเสพวรรณกรรมความจริงเรื่องนี้....เนื้อเพลงมีอยู่ว่า....

"อยู่บ้านนาดีดี ไม่ว่าดีจึงหนีหน้ามา
เบื่อต้องทนทำนา (ขนมครก) จึงจากมาไม่สนใจ
ใครจะเตือนเหมือนคำยุยั่ว
ตามัว มืดมองไม่เห็นใคร สุดท้ายจึงต้องเจ็บ โอ้กรุงเทพฟ้าใส
แสงไฟสว่างแต่หนทางยังมืดมน เจอะแต่คนรวยรวย
หน้าตาสวยมากมี
แต่คนใจดีดีไม่เห็นมีเลยสักคน เจอ ทีไรเห็น มีแต่แกล้ง
เสียดแทง ฤทัยเราเหลือทน ต้องยอมพลีกาย
(มาทำงานเป็นคนรับใช้) แลกกับความจน
ฉันจึงหมองหม่นก็เพราะคนกรุงเทพลวง"

เพลงนี้แต่งโดย อาจารย์จิตรกร บัวเนียม

สุดท้ายแม่บุญส่ง ก็ต้องตัดสินใจครั้งใหญ่ในชีวิต ระเหเร่ร่อนเดินทางเข้ากรุงเทพฯ อย่างไม่มีทางเลี่ยง หนทางของการเข้ากรุงเทพฯ งานที่เหมาะสมที่สุดก็คือ ไปเป็นคนรับใช้เค้า พูดง่ายๆ ไปเป็น "ขี้ข้า"เค้านั่นล่ะ

มีคนรู้จักกัน ที่เขามาทำก่อน เขาบอกต่อ แนะนำมาอีกทอดหนึ่ง ในเมื่อเขาว่าดี ก็อยากไป อย่างน้อยชีวิตมันก็มีเป้าหมาย

เพราะการไปทำงานเป็นแม่บ้านนั้น มันได้เปรียบเรื่องที่อยู่อาศัย และด้านอาหารการกิน ไม่ต้องเดือดร้อน ที่หลับที่นอนมีพร้อมสรรพอยู่แล้ว

๐ แม่มาเป็นคนรับใช้ที่ตลาดบางรัก ๐

แม่บุญส่งบอกว่า เข้ากรุงเทพฯเที่ยวนี้ ไปเป็นคนรับใช้ อยู่แถวย่านบางรัก แถวนั้นเป็นบ้านย่านคนรวย คนมีสตางค์

ตลาดบางรัก ในอดีต

ฉะนั้นเลยต้องมาทำความรู้จักประวัติความเป็นมาของอำเภอบางรักเสียหน่อย เพื่อเพิ่มความรู้.... "อำเภอบางรัก" ก่อตั้งขึ้นเมื่อสมัยรัชกาลที่ ๕ ในวันที่ ๕ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๗ หรือปีพุทธศักราช ๒๔๕๐ โดยรวมพื้นที่อำเภอชั้นในของพระนคร ๔ อำเภอตามประกาศกระทรวงนครบาล และเป็น ๑ ใน ๘ อำเภอของกรุงเทพฯ

ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ ได้มีประกาศคณะปฏิวัติจัดตั้งกรุงเทพมหานครขึ้นแทนที่นครหลวงกรุงเทพธนบุรีซึ่งเกิดจากการรวมกันของจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี อำเภอบางรักจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเขตบางรักกรุงเทพมหานคร ส่วนตำบลต่าง ๆ ในท้องที่ก็มีฐานะเป็นแขวง

มีการสันนิษฐานที่มาไว้หลายแบบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นข้อแรกที่ว่าบริเวณเขตบางรักนี้เคยมีคลองเล็กๆ ที่ไหลลงแม่น้ำเจ้าพระยา และมีผู้พบซุง-

ไม้รักขนาดใหญ่ในคลองนั้น จึงเรียกชื่อบริเวณนี้ตามชื่อไม้ว่าบางรัก หรืออีกกระแสหนึ่งที่เชื่อว่าริมแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณนี้มีต้นรักขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จนเป็นที่มาของชื่อ

บ้างก็ว่าชื่อบางรักนั้นมาจากโรงหมอหรือโรงพยาบาลในสมัยนั้นซึ่งเป็นโรงพยาบาลที่สำคัญของอำเภอ จึงได้ชื่อว่าเป็น "อำเภอบางรักษ์" และเรียกเพี้ยนมาเป็นบางรักอย่างในปัจจุบัน ส่วนที่มาสุดท้ายเชื่อกันว่า เดิมเขตบางรักในอดีตเรียกกันว่าคลองบางขวางล่างใต้ เป็นย่านที่มีคนมากมายหลากหลายอาชีพ ทั้งกะลาสีลูกเรือฝรั่งต่างชาติอยู่รวมกัน เป็นแหล่งกินแหล่งเที่ยวที่มีการทะเลาะวิวาทถึงขั้นฆ่ากันตายบ่อยครั้ง ชาวบ้านในแถบนั้นจึงขอให้ใช้ชื่อที่เป็นมงคลเรียกย่านนี้ว่าบางรักแทนชื่อเดิม

เรื่องของอำเภอบางรัก ในอดีตมีที่มาที่ไปน่าสนใจ แม่บุญส่ง บอกว่า การมาอยู่บางรัก ไม่ได้มีความสุขเหมือนชื่อเท่าไหร่นัก!!!

อาชีพคนรับใช้ ใครไม่เคยทำย่อมไม่รู้หรอกว่า มันหนักหนาสาหัสเพียงใด การทำงานเป็นคนรับใช้หรือที่เรียกกันว่า "แจ๋ว" นั้นอาจไม่ต้องใช้คุณวุฒิใดใดเลย เรียนจบชั้นอะไรมาก็ทำได้ ด้วยเหตุนี้แม่บุญส่งจึงมีโอกาส เพราะก็ไม่ได้จบอะไรมาเหมือนกัน การจะทำงานเป็นคนรับใช้ ก็เป็นกันง่ายๆ ไม่ค่อยต้องไปแข่งขันกับใครมาก แต่การจะหาคนรับใช้ที่มีคุณภาพสักคนไม่ใช่เรื่องง่าย แม่บุญส่งอยู่ในอาชีพนี้มานาน ว่าไปรายละเอียดในการทำงานก็เยอะ ต้องมีความรู้หลายอย่าง ขึ้นอยู่กับว่าไปเป็นคนรับใช้บ้านใคร บ้านใหญ่หรือบ้านเล็ก คนรับใช้บ้านใหญ่ๆ ระดับมหาเศรษฐีนั้น บางทีต้องมีความรู้ เกินกว่าแจ๋วธรรมดามากมายนัก นอกจากปูที่นอนเป็น ล้างห้องน้ำเป็นแล้ว ต้องรู้เรื่องการจัดเลี้ยง ต้องรู้เรื่องการจัดโต๊ะ การเสิร์ฟอาหาร การเสิร์ฟเครื่องดื่มเสิร์ฟกันยังไง และไหนจะเรื่องอื่นๆ อีกมากมาย อย่าคิดว่างาน "แจ๋ว" จะง่ายอย่างที่หลายคนคิด!!!

เช้าขึ้นมาก็ต้องตื่นแต่เช้า ต้องตื่นก่อนเจ้านาย ต้องหุงข้าว ทำกับข้าว เตรียมสำรับข้าวปลาอาหารรอไว้ พอเจ้านายตื่นขึ้นมา เขาอาบน้ำแต่งตัวเสร็จ ต้องจัดเตรียมอาหารให้เพียบพร้อม พอเจ้านายผู้ชาย นายผู้หญิง ออกจากบ้านไปแล้ว เราก็ต้องเริ่มลุยทำงานบ้าน ล้างห้องน้ำ ล้างชาม ซักผ้า รีดผ้า กวาดบ้าน ถูบ้าน รดน้ำต้นไม้

แม่บุญส่งยืนยันหนักแน่นว่า มารู้จักคำว่าเหนื่อยอย่างแท้จริงก็ครั้งนี้ล่ะ!!!

"วันวันไม่ค่อยได้หลับได้นอน ยิ่งเวลากลางคืน ลืมบอกไปว่าต้องเลี้ยง

ลูกให้เค้าด้วย คิดเอาเองก็แล้วกันว่ามันทุกข์ทรมานขนาดไหน และที่สำคัญเงินเดือนสมัยนั้นได้เพียงเดือนละ ๘๐ บาทเท่านั้น ไม่ต้องฝันหรอกว่าจะรวย ขอเพียงเหลือเก็บบ้างเล็กน้อย ไว้เผื่ออนาคต ตอนเจ็บไข้ได้ป่วย เงินเหลือเก็บแค่ไหน พอใจแค่นั้น เพราะนั่นถือว่าบุญโขแล้วที่เหลือ...."

แม่บุญส่งรำพึงรำพัน เล่าถึงอาชีพคนรับใช้ที่แม่เคยทำในอดีต เป็นบทเรียน ทำให้ได้เรียนรู้ถึงความอดทน เหมือนเข้าค่ายฝึกทหาร ต้องเน้นความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบในหน้าที่

หลังจากลาออกมาแล้ว สามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตใหม่ งานใหม่ ที่ไม่มีเจ้านาย เป็นนายตัวเอง วินัยของคนทำงานรับใช้ คือ "อย่านอนตื่นสาย อย่าอายทำกิน อย่าหมิ่นเงินน้อย อย่าคอยวาสนา" มันปรับเข้ากันได้เป็นอย่างดี เพราะต้องตื่นก่อนเจ้านาย ต้องไม่อายที่ใครเขาว่าเป็นคนรับใช้ เพราะถึงอย่างไร เราก็ทำงานแลกเงิน ตรงนี้ไม่หมิ่นเงินน้อยแน่นอน เพราะเงินเดือนคนใช้เดือนละ ๘๐ บาทเท่านั้น แต่ก็เป็นงานสุจริต ไม่ได้ไปลักขโมยใคร ไม่เห็นหน้าอายตรงไหน เพียงแต่ไม่มีเกียรติยศชื่อเสียง ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ ไม่มีโต๊ะที่ทำงาน มีแต่ม้านั่งซักผ้าส่วนตัว และสุดท้ายไม่มีวาสนาให้คอยก็เท่านั้นเอง!!!

และที่สำคัญในเมืองไทยยุคปัจจุบัน ไม่มีคนไทยหน้าไหน อยากทำอาชีพนี้อีกแล้ว นอกจากคนต่างด้าวเท่านั้น!!!

ถนนนครไชยศรี เขตดุสิต ถ่ายเมื่อเดือนธันวาคม ปี ค.ศ. ๑๙๕๒

เยาวราช

สะพานหัน

ขอไปตายเอาดาบหน้า

"แม่บุญส่งจำลาอาชีพแจ๋ว เพื่อตามหารักแท้"

แม่บุญส่ง จำใจลาน้ำตาริน ลาแล้วลาถิ่น ที่พักกาย มีอันต้องย้ายออกมาจากบ้านเจ้านายที่บางรัก ด้วยใจอาลัยอาวรณ์พอสมควร

คนเคยอยู่ด้วยกัน "บ้านเคยอยู่ อู่เคยนอน" ย่อมมีความผูกพัน แต่ก็ต้องจำออกมา เนื่องเพราะสาเหตุใหญ่ พออยู่นานเกินไปก็เริ่มรู้สึกเบื่อ แถมยังเหนื่อยหน่ายแทบจะขาดใจ วันเวลากว่าจะผันผ่านไปแต่ละวัน มันช่างแสนยาวนาน ยาวไกล!!!

หัวใจสำคัญเป้าหมายแรก เมื่อออกมาแล้ว จะทำอะไรดี แต่ลึกๆ ใจมันนึกถึงเรื่องค้าขาย ก่อนเลยเป็นอันดับแรก แต่ที่สำคัญแล้ว จะไปขายที่ไหน ขายอะไร แล้วจะนอนที่ไหนดี???

มีความสับสนเกิดขึ้นในใจ สุดท้ายก็ไปเริ่มต้นที่สะพานเหลือง ตรงนั้นเป็นอู่รถราง ใกล้กับโรงพักปทุมวัน จับอาชีพค้าขายเหมือนเดิม

o แม่เล่าเรื่องรถรางในอดีต o

เมื่อเอ่ยถึง "รถราง" แม่บุญส่งบอกว่า คนยุคปัจจุบันที่มีอายุไม่เกิน ๕๐ ปี คงจะเคยเห็นกันแค่เท่าที่มีการเก็บรักษาไว้ในสถานที่ต่าง ๆ ทั้งของ

สถานีรถราง

ราชการและเอกชน แต่สำหรับผู้ที่มีระดับความแก่เกินกว่านั้น โดยเฉพาะพวก ๖๐ ปีขึ้น ไปอาจเห็นหรือได้เคยใช้บริการกันอยู่บ้างเมื่อตอนเด็ก ๆ

รถราง ปี พ.ศ. ๒๔๗๙

"รถราง" มีกำเนิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ปีพุทธศักราช ๒๔๓๐ เป็นประเทศแรกในเอเชีย จากการก่อตั้งของ "ชาวเดนมาร์ก" จัดเดินรถรางขึ้นใน "เมืองบางกอก" ตามการเรียกขานในสมัยนั้น ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐ เปิดเดิน "รถราง" คันแรกนี้ยังไม่ได้แล่นได้ด้วยตัวของมันเอง แต่จะเคลื่อนที่ไปด้วยการใช้ "ม้าลาก" ซึ่งได้เทียมม้าไว้ด้านหน้ารถ จากนั้นได้มีการเปิดดำเนินกิจการ "รถรางไฟฟ้า" ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๗ หลังจากที่สิ้นสุด "สงครามโลกครั้งที่สอง" ได้แค่สี่ห้าปี สัมปทานการเดินรถก็ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ รัฐบาลก็เข้ามาดำเนินกิจการต่อในนามของ บริษัท การไฟฟ้ากรุงเทพฯ จำกัด ในสังกัดของ "กรมโยธาเทศบาลและกระทรวงมหาดไทย" ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๓

หลังจากที่มีการพัฒนาบ้านเมืองขนานใหญ่เกิดขึ้นในสมัย "จอมพลผ้าขาวม้าแดง" พร้อมๆ กับนโยบายที่จะให้ "เลิกเดินรถรางและรถสามล้อถีบ" ในเขต "พระนคร-ธนบุรี" การเดินรถจึงค่อยๆ ลดบทบาทลงโดยการเลิกวิ่งจบสิ้นเด็ดขาดในเขตเมืองหลวงไปเมื่อ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ได้มี

"รถราง" ใช้อยู่ร่วม "๘๐ ปี" พอดี

รถรางในสมัยก่อนเรียกว่า "รถไอ" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒) ได้มีการสัมปทานการเดินรถราง จากหลักเมืองไปตามถนนเจริญกรุงจนถึงถนนตก และใช้ม้าลาก ลากกันแบบช้า ต่อมาบริษัทรถรางได้หยุดวิ่งรถราง เพราะค่าโดยสารแพงสำหรับในสมัยนั้น ประมาณ ๕ สตางค์ ขาดทุนและขายกิจการต่อ

สงครามโลกครั้งที่สอง

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
จอมพลผ้าขาวม้าแดง

ให้กับบริษัทของประเทศอังกฤษแต่ก็ขาดทุนอีกและสุดท้ายก็ขายกิจการให้กับบริษัทของประเทศเดนมาร์ก ในสมัยนั้นมีการสร้างโรงไฟฟ้าขึ้นแล้ว และได้มีการเปลี่ยนจากลากรถมาใช้พลังงานไฟฟ้าแทน ที่เห็นก็คือเสาไฟฟ้าเป็นระยะ ๆ และมีคานเหล็กยื่นออกมาสำหรับติดสายไฟฟ้า สำหรับในเขตสัมพันธวงศ์ รถรางวิ่งผ่านสะพานเหล็กบน ตามถนนเจริญกรุงมาถึงสะพานเหล็กล่าง

บริษัทรถรางไทย ท.จ.ก. ในสมัยนั้นตัวย่อคนไม่ค่อยรู้จัก แปลกันไปและพูดกันเล่น ๆ ว่า "ท่าจะเก่ง" "ทีจะโก้" "ไทยจะโกง" แปลกันไปต่าง ๆ นานา คำแท้จริงคือ "ทุนจำกัด" หรือ LIMITED ย่อว่า LTD. รถราง จะเป็นสีแดงทั้งคัน รถรางที่วิ่งในถนนเจริญกรุงมีเสาไฟฟ้าของรถรางเป็นระยะ ในเวลานั้น

ตั๋วค่าโดยสารรถราง

มีการสร้างรางให้รถรางวิ่งอยู่หลายสายหนึ่งในนั้นก็วิ่งผ่านถนนเจริญกรุง การเก็บค่าโดยสารเก็บเป็นระยะทาง เช่น จากหลักเมืองถึงสามยอด (สถานีในสมัยนั้น) จะก็ค่าโดยสาร ๓ อัฐ มีการทำกิจการรถรางอยู่ ๒ บริษัท ของคนไทยและของฝรั่ง

รถรางเริ่มเดินเมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๔๘ เลิกเดินเมื่อตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นการเลิกสายสุดท้ายโดยเด็ดขาด ทีแรกค่อยๆ เลิกไปทีละสายสองสาย สายสุดท้ายคือสายรอบเมือง คือ รอบกำแพงเมืองด้านใน หรือรอบเกาะ-รัตนโกสินทร์

ตั้งต้นตรงหลีกบางลำพูฟากตลาดนานา สมัยโน้นตลาดนี้มีวิกลิเกชื่อเสียงโด่งดัง รถรางสายนี้แล่นไปตามถนนพระสุเมรุ ผ่านวัดราชนัดดา สามยอด สะพานหัน เลาะถนนจักรเพชร เข้าถนนมหาราช ผ่านท่าเตียน ท่าราชวรดิฐ ท่าพระจันทร์ จนกระทั่งข้ามคลองหลอดเข้าถนนพระอาทิตย์ ถึงเชิงสะพาน-นรรัตน์ พอสุดทางก็กลับลูกรอก เอาท้ายรถเป็นหน้ารถ หน้ารถกลับเป็นท้ายรถ คือรถคันเดียวกันนั่นแหละขับได้ทั้งหน้าหลัง พอสุดทางก็เปลี่ยนไปขับท้ายเอาเป็นหน้ารถ ยกลูกกรงไม้ ซึ่งขามากั้นชั้นที่ ๑ (มีเบาะยาวๆ หุ้มผ้าขาวรองนั่งพิเศษ ค่าตั๋วโดยสารแพงกว่าชั้นที่ ๒ เท่าตัว) ยกมาจากหน้ารถขามา ซึ่งขาไปจะกลายเป็นท้ายรถ แล้วยกเบาะขาวดังกล่าวมาโยนโครมสองฟาก

ภายนอก และภายในรถราง

ม้านั่ง เพราะชั้นที่ ๑ นั้น ต้องอยู่ตอนหน้าคันรถ เท่านี้ท้ายก็กลายเป็นหน้า ขับกะเด๊งๆ ย้อนกลับไปได้ 'กะเด๊ง' คือเสียงกระดิ่งรถราง ซึ่งอยู่ใต้เท้าคนขับ

คนขับรถรางสมัยก่อนแกยืนขับ สองมือขับ เท้าก็เหยียบกระดิ่ง หรือจริงๆ แล้ว กระแทกเท้าลงไป เพราะถ้าไม่กระแทกมันก็ไม่ดัง คนขับคะนองๆ บางคน แกสนุกแกก็จะเหยียบตลอดเวลา คล้ายคนที่ชอบกดแตรรถสมัยนี้

เท่าที่แม่จำได้ รถรางสายรอบเมืองดูเหมือนจะไม่ได้ข้ามสะพานเสี้ยว มีสะพานข้ามคลองโดยเฉพาะเข้าถนนพระอาทิตย์เลย รถรางที่แล่นข้ามสะพานเสี้ยว คือรถรางสายสามเสน ซึ่งมีเส้นทางระหว่างท่าเขียวไข่กา บางกระบือ ถนนสามเสน เทเวศร์ บางลำพู ข้ามคลองบางลำพูด้วยสะพานรถรางที่ขนานกับสะพานนรรัตน์ (สะพานบางลำพู) เข้าถนนจักรพงศ์ มาข้ามสะพานเสี้ยว แล้วเลี้ยวซ้ายเลียบคลองหลอด ผ่านหลังกระทรวงกลาโหม ข้ามคลองเข้าถนนพาหุรัด สะพานหัน สามแยก หัวลำโพง ไปตามถนนพระราม ๔ สะพานเหลือง สามย่าน ศาลาแดง ถึงปลายถนนวิทยุ ตัดกับถนนสาทร เป็นสุดทาง รถรางสายนี้ยาวที่สุด

แม่บุญส่ง นำภาพรถรางที่เคยวิ่งอยู่ในกรุงเทพฯ สมัยก่อน มาให้ดูประกอบ ข้างตัวรถแขวนผ้าโฆษณาโรงหนังเท็กซัส เค้ากำลังฉายเรื่องมนต์รักนางไพร

ภาพ รถราง ในอดีต

O ขายข้าวเกรียบว่าว-อ้อยควั่น O

แม่บุญส่งเล่าต่อว่า สมัยนั้นเด็กๆ วัยรุ่น ผู้ใหญ่ คนเฒ่าคนแก่ ชอบกินข้าวเกรียบย่าง หรือที่ชาวบ้านทั่วไป เรียกกันจนติดปากว่า "ข้าวเกรียบว่าว"

ข้าวเกรียบว่าว

อ้อยควั่น

นับเป็นขนมกินเล่นมาแต่โบราณของไทย ทำจากข้าวเหนียว ซึ่งในการทำจะต้องเทส่วนผสมลงในแม่พิมพ์ร้อนๆ และไปปิ้ง โดยใช้เตาถ่านปิ้ง ข้างละประมาณครึ่งนาที

วิธีการปิ้งข้าวเกรียบว่าวนั้น ก็ใกล้เคียงกัน แต่จะแตกต่างกันตรงที่จะใช้ไม้ไผ่ที่จักปลายเป็นซี่ๆ แบบมีด้ามจับ ๒ อันในการช่วยปิ้ง

สำหรับข้าวเกรียบว่าวดิบ เป็นแผ่นแป้งบางๆ กลมๆ เท่าฝาหม้อ ย่างแล้วกรอบๆ ตามงานบุญ งานวัด ข้าวเกรียบห่อนิ่มๆ ห่อหนึ่งราว ๕๐ แผ่น ย่างแล้วพองตัว รสชาติ อร่อย กรอบ มัน ถูกปากกำลังดี เด็กๆ ชอบนักแล

และที่เอาไปขายด้วยอีกอย่าง คือ อ้อยควั่น นำอ้อยมาปอก แล้วตัดเป็นท่อนๆ

ท่อนยาวขายท่อนละ ๕๐ สตางค์ ส่วนท่อนเล็กๆ บรรจุใส่ถุง ปอกเปลือกแล้วหั่นเป็นข้อๆ ใช้เคี้ยวเอาแต่น้ำหวาน เสียบไม้เป็นพุ่มกลมสวย ขาย ๕๐ สตางค์เหมือนกัน.... คนสมัยก่อนฟันดี เคี้ยวอ้อยกันมีความสุขสนุกสนาน

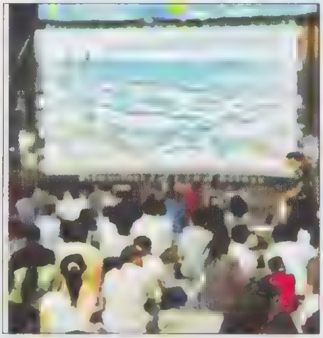

แม่ค้าหาบเร่

แม่บุญส่ง บอกว่า เวลาที่ไปขายข้าวเกรียบ อ้อยควั่น ตามโรงงิ้วต่างๆ นั้น บรรยากาศคึกคัก สนุกสนาน ยุคนั้นคนชอบดูงิ้วกันมาก เลยทำให้ข้าวเกรียบว่าวขายดี โดยเฉพาะบริเวณโรงงิ้ว ซึ่งสมัยก่อนเขาเรียก "งิ้วเร่" ออกแสดงตามศาลเจ้าจีนในเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะงานแสดงคารวะขอบคุณเทพเจ้าตามความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีน โดยจะมีคนกลางจัดหาคณะงิ้วไปเล่นตามศาลเจ้าที่มีอยู่ทั่วประเทศ ตกลงกันปีนี้เล่นปีหน้า บางศาลเจ้าอาจผูกสัญญากับคณะงิ้วคณะเดียวยาวถึง ๑๐ ปี

สมัยนั้นแต่ละปีจะมีช่วงที่งิ้วได้เล่นคือต้นปีวันเกิดเจ้าแม่ ปลายปีขอบคุณเทพเจ้า แล้วก็งานทิ้งกระจาด พวกนี้เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวอยู่ในคนไทยเชื้อสายจีน บางคนฐานะดีหน่อยก็มาบอกศาลเจ้าขอเป็นเจ้าภาพงิ้ว ๑ คืน ๓ คืน ก็ว่ากันไป เป็นการขอบคุณเทพเจ้าที่คุ้มครองให้ค้าขายดี อยู่เย็นเป็นสุข หรือวันเกิดญาติผู้ใหญ่ก็เอางิ้วไปเล่น สมัยก่อนถ้าที่ไหนมีไฟจะไหม้แล้วปรากฏว่าไม่ไหม้ ดับได้ ก็เอางิ้วไปเล่นก็มี"

แม่บุญส่งบอกว่า สมัยก่อนคนดูจะดูละเอียดนะ ดูหมดทั้งการแสดง บทเสียง ลีลาการแสดง เรียกว่านั่งดูตาแทบไม่กระพริบเลยล่ะ

หนังกลางแปลง

ส่วนอีกที่ที่ไปขายประจำ คือ ที่ฉายหนังกลางแปลง สมัยนั้นเรียกภาพยนตร์ หนังกลางแปลง เกิดขึ้นระหว่าง ปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ ถึง ๒๕๑๒ เป็นยุคที่เรียกว่ายุค "กำเนิดนักพากย์" ซึ่งเป็นยุคที่ใช้ฟิล์ม ๑๖ มม. สร้างภาพยนตร์ เป็นยุคที่มีหนังกลางแปลงมากที่สุด โดยเฉพาะบริเวณสามแยกเจริญกรุง บริเวณสะพานมะขามสแควร์หลังศาลาเฉลิมกรุง แล้วก็จะไปฉายตามงานต่างๆ ในกรุงเทพฯ ที่ไหนมีหนังกลางแปลง แม่บุญก็จะไปขายข้าวเกรียบว่าวค่ำไหนนอนนั่น บางทีก็นอนตามงานต่างๆ

จากนั้นจึงได้พบรักกับพ่อแสง นามสกุล สุนทรสุวรรณ พ่อแสงเป็นลูกของพ่อสิน มีพี่น้อง ๓ คน หญิง ๑ ชาย ๒

พ่อแสง...มีอาชีพขี่รถสามล้อถีบ ส่วนแม่บุญส่ง ก็ค้าขายสารพัด ตามถนัดเหมือนเดิม

และที่สำคัญแม่บุญส่งได้นำภาพสามล้อถีบยุคนั้น ที่กำลังปั่นจนน่องโป่ง อยู่ที่ด้านหน้าโรงหนังโอเดียน เมื่อประมาณปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ นำมาประกอบการเล่าเรื่องนี้ โดยแกชี้ให้ดูว่า ด้านหน้าโรงหนังยังเป็นที่จอดรถรุ่นอาม่ายังสาวอยู่ น้ำพุหน้าโอเดียน ยังไม่ได้สร้าง จะเห็นตัวโรงหนัง ตัว "โอเดียน" อยู่มุมขวาบนของภาพอีกด้วย...

สามล้อถีบ ปี พ.ศ. ๒๔๙๙

พ่อแสง เป็นคนจิตใจดี มีน้ำใจ รักเพื่อนฝูง แต่เสียอย่างเดียว เป็นคนชอบกินเหล้า

พ่อแสงมักอ้างเสมอว่า ทำงานหนัก ทำงานเหนื่อย อยากพักผ่อนบ้าง

สมัยนั้นเหล้าที่คนไทย นึกถึงเป็นอันดับหนึ่งคือเหล้า "แม่โขง" ชื่อของเหล้าแม่โขงนี้ ตั้งขึ้นเมื่อไทยจะไปรบกับอินโดจีน ฝรั่งเศส เพื่อทวงดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงคืน และเหล้าที่ชาวบ้านชอบกิน มากที่สุดในยุคนั้นคือ เหล้าขาว ต้องนับว่าคือเหล้ายอดนิยมอันดับหนึ่ง ซึ่งเหล้านี้ดีกรีมักจะแรงกว่าเหล้าอื่นๆ ที่ขายในท้องตลาด แถมราคายังถูกอีกต่างหาก เหล้าขาวที่คนทั่วไปชอบกิน คือ เหล้าขาว ๔๐ ดีกรี นิยมกันว่าแรงดีนักแล

โฆษณาเหล้าแม่โขงยุคนั้น

o ลูกสาวคนแรกชื่อปราณี o

พ่อแสงหลังเลิกงาน ถีบสามล้อ ก็ล่อเหล้าทุกเย็น เป็นกิจวัตรประจำวัน

จวบจนปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ แม่บุญส่งคลอดลูกคนแรก ตั้งชื่อจริงว่า "ปราณี"

ปราณี" มาจากคำว่าปราณ หมายถึง ลมหายใจ เมื่อเติมสระอีเข้าไปเป็น ปราณี หมายถึงเป็นผู้มีชีวิตหรือเป็นผู้ที่มีลมหายใจ

ส่วนชื่อเล่นชื่อ "แดง" ลูกสาวคนนี้เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๙๙ ช่วงอันธพาลครองเมือง

กล่าวสำหรับห้วงปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ แม่เล่าว่า......

ก่อนปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ สมัยที่กรุงเทพฯ ยังถูกเรียกว่าพระนคร อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกเริ่มหลั่งไหลมายังกลุ่มวัยรุ่นเมืองไทย แล้วก็ตั้งตนเป็นหัวโจกเด็กวัยรุ่น บางคนเป็นลูกของโสเภณี ย่านที่พวกนี้พักอาศัย เช่นที่ตรอกไบเล่ย์ และที่ย่านข้างหัวลำโพง

ตรงตรอกไบเล่ย์นั้น แม่เล่าว่า เป็นที่ตั้งของโรงงานน้ำอัดลมไบเล่ย์ ซึ่งอยู่ในซอยวัดปรินายก เป็นดงอันธพาลยุคนั้น ทั้งเป็นจุดกำเนิด และแหล่งมั่วสุม และแดง ไบเล่ย์ นักเลงใหญ่สมัยนั้น ก็เกิดในซอยนี้ ต่อมาโรงงานขยายกิจการน้ำอัดลม เพิ่ม น้ำเขียว น้ำแดง และใช้ยี่ห้อว่า ยูเนียน บริษัทนี้ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นหุ้นส่วนใหญ่ และที่สำคัญ แดง ไบเล่ย์ เป็นลูกพี่ของ เคี้ยง ยูเนี่ยน นักเลงรุ่นหลัง...

สถานีรถไฟหัวลำโพง

กลุ่มนักเลงพวกนี้ มักจะสร้างปมเด่นขึ้นมาด้วยการเป็นหัวหน้าแก๊งอันธพาลเพื่อกลบปมด้อยที่บางคนก็เป็นลูกโสเภณี และบ่อยครั้งที่เกิดเรื่องทะเลาะวิวาทกันขึ้น แล้วก็ส่งผลทำให้ต้องติดคุก บ้างก็โดนไล่ออกจากโรงเรียนในภายหลัง เป็นชนวนเหตุให้เกิด แก๊งระเบิดขวด และแก๊งไบเล่ย์ ที่ประกอบด้วย แดง ไบเล่ย์, ปุ๊ ระเบิดขวด, แหลมสิงห์, ดำ เอสโซ่, จ๊อด ฮาวดี้, พัน หลังวัง, แอ็ด เสือเผ่น, พล ตรอกทวาย, บัง โบว์ลิ่ง, ปื๊ด สวนอ้อย, ส่วนรุ่นใหญ่กว่านี้ก็มี เก๊า ม้าเก็ง, เหลา สวนมะลิ, ชีพ ชูชัย เป็นต้น

บ่อยครั้งที่เกิดเรื่องบาดหมางและก่อให้เกิดเรื่องราวความรุนแรงในเวลาต่อมา

พวกนี้จะชอบยกพวกตีกันหลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นที่ถนนสิบสามห้าง ย่านบางลำพู หรือในที่ใด ๆ ก็ตาม จนเมื่อเกิดการรัฐประหารโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

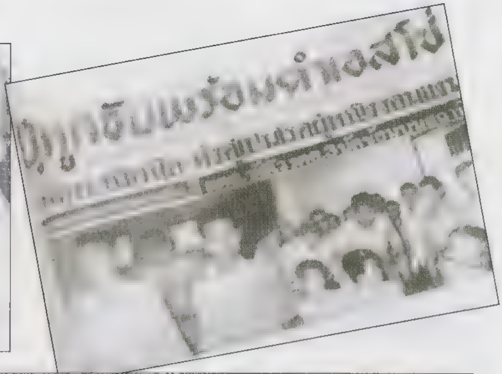
เจ้าของคำพูดอันลือลั่นที่ว่า “พบกันใหม่เมื่อชาติต้องการ” และ “ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว”

ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๑.......

.........ท่านใช้ความเด็ดขาดที่จะปราบปรามแก๊งวัยรุ่น โดยออกกฎหมายนับเป็นผลงานสำคัญ ได้แก่ การออกกฎหมายปราบปรามพวกนักเลง อันธพาล ซึ่งเครื่องมือสำคัญของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ในการปกครองประเทศ คือ ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ ซึ่งบทบัญญัติ ๒๐ มาตรา

โดยมาตราที่ ๑๗ ได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีสั่งลงโทษได้อย่างกว้างขวางและรุนแรงถึงขั้นประหารชีวิต โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการศาลยุติธรรม การใช้มาตราที่ ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

"ปุ๊ ระเบิดขวด" "ดำ เอสโซ่" "แดงไบเล่ย์"

พุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้ส่งผลดีต่อสังคมไทย คือ การใช้อำนาจที่เฉียบขาดดังกล่าว ทำให้อาชญากรรมลดลง โดยมีการกวาดล้างนักเลง อันธพาล ผู้มีอิทธิพล ยาเสพติด ทำให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

จอมพลสฤษดิ์ ออกกฎหมาย เป็นประกาศของคณะปฏิวัติ ตั้งข้อหานักเลงเหล่านี้ว่าเป็นอันธพาล ระบุข้อห้าม มี ๗ ลักษณะดังนี้

๑. ใส่เสื้อสีแดง

๒. ใส่เสื้อแขนยาว แต่พับแขนเสื้อลงเหนือศอก

๓. ใส่กางเกงขาลีบ โดยวัดขนาด เอาขวดเป๊ปซี่ยัดเข้าทางปลายขา-กางเกง ถ้าขายัดไม่เข้า ก็ถือว่าขาลีบ

๔. นั่งตามราวสะพาน

๕. มั่วสุม จับกลุ่มตามร้านกาแฟ เกินกว่า ๔ คนขึ้นไป

๖. ไว้ผมไม่มีแสก และใส่น้ำมันตันโจ

๗. พกหวีไว้ที่กระเป๋าหลัง และปล่อยให้โผล่ออกมา

ส่งผลทำให้อันธพาลพวกนี้ต้องหนีไปอยู่ที่อู่ตะเภา ที่กำลังจะเปิดคาสิโนแห่งใหม่ที่นั่น เพื่อรองรับเหล่าทหารอเมริกันที่มารบในสงครามเวียดนาม.....

และสุดท้ายพวกอันธพาลครองเมืองเหล่านี้ ค่อยๆ มลายหายไปในที่สุด

ส่วนที่เหลือก็มีอยู่บ้าง คือพวกนักเลงเก่า ที่ถอดเขี้ยวเล็บ หันมาทำกินใน อาชีพที่สุจริต เป็นผู้ใหญ่ให้เด็กรุ่นหลังได้นับถือกันต่อไป

แม่เล่าเรื่องนี้พอเป็นกระสายให้ได้มุมคิด ถึงยุค ๒๔๙๙ ที่หลายคน เกิดทัน และยังพอจำเหตุเช่นว่านี้ได้

มาเข้าเรื่องของแม่บุญส่งต่อ...โดยเฉพาะลูกสาวคนแรก คือ...พี่แดง

พี่แดง มีนิสัยใจคอคล้ายแม่บุญส่งมากๆ ขยัน ทำงานเก่ง ทำได้สารพัด เรื่องค้าขาย เรื่องทำอาหารการกิน ฝีมือเป็นเลิศ เสียอย่างเดียว ปากจัด ไปหน่อย แต่ก็ไม่มีอะไร เรียกว่า ปากร้ายแต่ใจดี แต่แม่บุญส่ง กลับมอง ต่างมุม "แดงมัน...ปากเป็นเอก" ????? ต่อมาภายหลัง พี่แดง แต่งงาน แต่งการ มีบุตรชายหนึ่งคน ชื่อนายประสาน สุนทรสุวรรณ

ส่วนลูกสาวคนที่ ๒ ชื่อผ่องศรี สาเหตุที่ตั้งชื่อนี้ เพราะห้วงนั้น ราชินีลูกทุ่ง ผ่องศรี วรนุช กำลังดังมาก แม่บุญส่งชอบเพลงของผ่องศรี โดยเฉพาะเพลง โรงแรมใจ บาร์หัวใจ และก็เพลงฝากดิน

แล้วก็มาได้ลูกชายอีกคน เป็นลูกคนที่ ๓ ชื่อ "สมศักดิ์ สุนทรสุวรรณ" อาตมาเลยถามโยมแม่บุญส่งไปว่า แล้วทำไมถึงตั้งชื่อว่า "สมศักดิ์" แกบอกว่า สมัยนั้นแกชอบดูลิเกมาก และคณะที่ถูกใจเป็นพิเศษ คือ เจ้าของฉายา ลิเกเงินล้าน "สมศักดิ์ ภักดี" รูปหล่อ ผิวพรรณดี ร้องลิเกไพเราะ จับใจ แถมรำสวยอีกต่างหาก...เวลาไปปิดวิกที่ไหน แกก็จะตามไปย่างข้าวเกรียบขาย แม่ยกของพระเอกสมศักดิ์ เยอะมาก เรียกว่าแน่นทุกงาน มาลัยเต็มคอ แบงก์ร้อยเต็มไปหมด เลยได้ฉายาลิเกเงินล้าน กลายเป็นตำนานมาจวบจน ทุกวันนี้...

....

อพยพครอบครัว

"แม่บุญส่งอุ้มลูกตามสามี ไปเผาถ่านที่ลพบุรี"

แม่บุญส่งเล่าว่า เมื่อขณะอยู่ที่สะพานเหลือง ก็พอจะหากินได้อยู่..... เลี้ยงลูกสามคนได้อย่างสบายๆ ใช้ชีวิตสมถะอยู่กันแบบพอเพียง แม่บุญส่งค้าขาย พ่อแสงปั่นสามล้อ ก็พออยู่ได้ แต่ไม่สบายเหมือนชาวบ้านคนอื่นเขา ก็เท่านั้นเอง.....

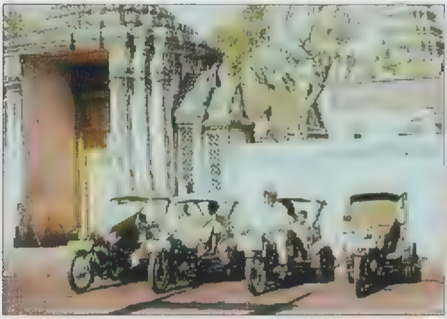
สุดท้ายก็มีเรื่องให้ปวดหัวอีกจนได้

ห้วงนั้นปรากฏว่า หลวงท่านให้ยกเลิกสามล้อถีบ พ่อแสงก็หันเหมาขับสามล้อแบบติดเครื่อง ไปซื้อเค้า ผ่อนเดือนละ ๓๐๐ บาท แต่พอจะผ่อนหมด หลวงก็ห้ามอีก ให้เปลี่ยนมาเป็นรถสามล้อ ตุ๊กตุ๊ก

พ่อแสงมีญาติอยู่ที่จังหวัดอ่างทอง จึงวางแผนไปขับสามล้อที่อ่างทอง และหวังจะให้แม่บุญส่งไปขายข้าวแกง ในสโมสรณาปนกิจที่นั่น!!!

แต่ปรากฏว่าสู้ประมูลเขาไม่ได้ สุดท้ายก็เลยมีอันต้องอพยพใหญ่ไปอยู่จังหวัดลพบุรี ตามอากับลุงของพ่อแสงไปเผาถ่านที่โคกสำโรง อยู่ตีนเขาในป่าลึก ตอนนั้นมีลูกแล้ว ๔ คน คนที่ ๑ พี่แดง ปราณี คนที่ ๒ ผ่องศรี คนที่ ๓ สมศักดิ์ และลูกสาวคนล่าสุดคนที่ ๔ คือ ประไพ

สำหรับประไพนั้น แม่แพ้ท้องที่อ่างทอง แต่ไปคลอดที่เขาเตียนลพบุรี

ตอนนั้นทุลักทุเลมาก มีลูกเล็ก การเลี้ยงดูลำบาก เด็กอ่อนงอแง ขี้โรค เป็นอะไรนิดหน่อย ก็ไม่สบาย แต่ก็ใช้วิธีรักษาแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน พอเจ็บไข้ได้ป่วยก็กวาดยา ต้มยาหม้อดิน รักษาแบบโบราณ แต่ก็รอดมาได้ ร่างกายแข็งแรง

และการมาอยู่ลพบุรีครั้งนี้ ก็มาตั้งหลักปักฐานที่บ้านโคกสำโรง...

แผนที่อำเภอโคกสำโรง

บ้านโคกสำโรงเป็นบ้านเก่าแก่ เดิมเรียกว่า "เมืองละครสามโรง" เพราะมีต้นสำโรงใหญ่ ๓ ต้น ขึ้นอยู่บนคูเมืองวัดสิงห์คูยาง มีศาลตั้งอยู่ที่ข้างต้นสำโรงใหญ่ ซึ่งประชาชนเคารพบูชา บวงสรวง และมีละครมาเล่นอยู่สามโรง ต่อมาชนรุ่นหลังได้เปลี่ยนชื่อเรียกจาก "บ้านละครสามโรง" มาเป็น "บ้านโคกสำโรง" ซึ่งต่อมาได้แยกออกมาเป็นตำบล ก็ได้ใช้ชื่อ ตำบลโคกสำโรง มาจนถึงปัจจุบัน

แม่บุญส่งเล่าให้ฟังว่า มีนิยายเล่ากันว่า ตำบลอันเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอโคกสำโรงนี้ เดิมเป็นเมืองเรียกว่า "เมืองละครสามโรง" โดยเหตุว่าเมื่อเศรษฐีสร้างเมืองนี้ขึ้นได้มีละครเล่นประจำอยู่ ๓ โรงมีเนินดินและคูโดยรอบ มีวัดเก่าๆ สลักหักพังเหลือแต่ซากกำแพงอยู่หลายแห่ง และต่อมาการเรียกชื่อกลายเป็น "โคกสำโรง" ตามข้อสันนิษฐานที่เล่าสืบกันมาว่า เมืองละครสามโรงนี้ร้างแล้วตามเนินดินเหล่านั้นจะมีต้นสำโรงขึ้นอยู่มากจึงเรียกกันว่า "โคกสำโรง" เป็นนิยายที่เล่าๆ กันมาเพียงนี้ พิจารณาแล้วคงได้ความว่าบริเวณอำเภอโคกสำโรงต้องมีเมืองเก่าแก่แน่ เพราะมีวัดวาอารามสลักหักพังอยู่ตามตำบลต่างๆ หลายแห่ง ฉะนั้นในสมัยขอมเป็นใหญ่ในลพบุรีอาจมีเรื่องราว

อยู่บ้างไม่มากก็น้อย แต่ยังสอบค้นไม่พบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของอำเภอโคกสำโรง ที่ว่าการอำเภอโคกสำโรงนี้ เมื่อสมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. ๒๓๒๕ ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของภูเขาพุคา ตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง เรียกชื่อว่า "กิ่งอำเภอพุคา" มณฑลอยุธยา สมัยนั้นขุนสุรณรงค์ เป็นนายอำเภอ พ.ศ. ๒๓๔๒ ต่อมาสมัยหลวงอนุมานสารกรรม (กลิ่น) เป็นนายอำเภอ พ.ศ. ๒๓๔๒ ได้พิจารณาเห็นว่า สถานที่ตั้งที่ว่าการอำเภอเดิมมีพลเมืองน้อย การคมนาคมลำบากมาก จึงได้ย้ายมาตั้งที่ว่าการอำเภอใหม่ อยู่ทางที่ว่าการอำเภอปัจจุบันทางด้านเหนือประมาณ ๔ เส้น แต่จะด้วยเหตุใดไม่ปรากฏได้ใช้ชื่ออำเภอว่า "กิ่งอำเภอสระโบสถ์" และยกฐานะเป็นอำเภอในเวลาต่อมา แต่สถานที่ตั้งอยู่บ้านโคกสำโรง ซึ่งปรากฏว่าเป็นศูนย์กลางของพลเมืองที่จะมาติดต่อได้สะดวก ขณะนั้นที่บ้านโคกสำโรงมีราษฎรคนหนึ่ง ชื่อนายติ่ง เป็นคนมีเงิน และมีคนนับถือมากนายติ่งได้ขอแรงราษฎรช่วยกันสร้างที่ว่าการอำเภอโคกสำโรงเป็นอาคารไม้ หลังคาแฝกอำเภอใหม่นี้ย้ายมาสร้างระหว่าง พ.ศ. ๒๓๕๒ และต่อมาประมาณ พ.ศ. ๒๔๖๗ สมัยขุนศรีนฤนาท (เต่า สมชนะ) เป็นนายอำเภอได้ย้ายตัวที่ว่าการอำเภอมาปลูกใหม่ ณ บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอปัจจุบันได้ขอแรงราษฎรหาไม้มาปลูกสร้างและมุงหลังคากระเบื้อง อยู่มาจนปัจจุบันนี้

○ ตื่นทุกเช้าหาข้าวหาปลา ○

แม่บุญส่งต้องตื่นแต่เช้าทุกวัน ทำหน้าที่หุงข้าวปลาอาหาร เสร็จแล้วก็ต้องลับมีด ลับขวาน แทงเลื่อย เครื่องมือสำคัญในการตัดไม้ มาเผาถ่าน

อา, ลุงตี๋, พ่อแสง, สามศรีพี่น้อง พากันนั่งเกวียน เข้าไปตัดต้นไม้ในป่า พอได้ไม้มาจำนวนมากพอแล้ว ถึงจะเริ่มเผา โดยมีเตาเผา จุดไฟเผาจนควันขาว แล้วจึงเอาน้ำโคลนสาดขึ้นไป

ภูเขา ที่อำเภอโคกสำโรง

พระปรางค์สามยอด สัญลักษณ์เมืองลพบุรี

สำหรับน้ำโคลนนั้น ใช้วิธีขุดดินให้เป็นแอ่ง ย่ำน้ำให้เป็นโคลน สาดไปจนเตาเย็น แล้วจึงเปิดเตา

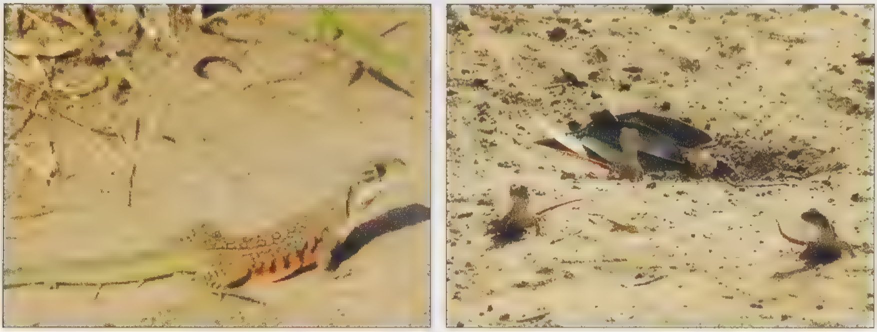

ชีวิตอยู่ลำบากมาก เพราะมันเป็นป่า สร้างบ้านเป็นกระต๊อบไว้ ด้านข้างเป็นทางเดิน กลางคืนช้างจะเดินทางลงมา หาน้ำกิน เพราะบนเขาไม่มีน้ำ โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง

อาหารการกิน จำพวกพริกสดๆ มะเขือ กะเพราขาว กะเพราแดง โดยเฉพาะกะเพราแดงมันจะขึ้นที่บริเวณขอบเตาเผาถ่าน ขึ้นมาก เสียจนกินไม่ทัน มันขึ้นมาเองเกือบทุกชนิด โดยเฉพาะประเภทพืชผักสวนครัว

และที่มีชุกชุมมากที่สุด คือ “แย้” แม่บุญส่งบอกว่า “มันคืออาหารหลัก” แย้มีความแตกต่างจากกิ้งก่า คือ มีช่องเปิดบริเวณแอ่งเบ้าตาเล็ก และไม่มีช่องเปิดบริเวณกล่องหู มีขนาดลำตัววัดจากปลายปากโดยตลอดยาวประมาณ

๑๑.๕ เซนติเมตร หางยาวประมาณ ๒๓.๘ เซนติเมตร ตัวแบนหางราบ โคนหางแบนและแผ่บานออก สีข้างแผ่ขยาย ไม่มีแผงหนามที่สันหลัง ช่องหูใหญ่ เยื่อหูจมใต้ผิวหนัง หนังข้างคอมีรอยพับตามขวาง รอบลำตัวมีเกล็ดประมาณ ๔๐ แถว หัวและหลังสีเขียวมะกอก โดยมีจุดสีเหลืองขอบดำเรียงเป็นแนวข้างตัว มีแถบดำสลับเหลืองคอมีลวดลายร่างแหดำ ประกอบ

"แย้"

สีครีม ท้องและอกสีส้มสด ตัวผู้จะมีพังผืดด้านข้าง และสวยกว่าตัวเมีย โดยที่แย้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนสีได้ตามสภาพแวดล้อมเหมือนสัตว์เลื้อยคลานชนิดอื่น ๆ

แย้ทุกชนิดเป็นสัตว์ที่หากินและอาศัยอยู่ในพื้นดิน ไม่ขึ้นต้นไม้อย่างสัตว์เลื้อยคลานชนิดอื่น โดยเฉพาะพื้นดินที่เป็นที่แห้งแล้งลักษณะดินปนทราย ที่อยู่ของแย้เป็นรู ลึกประมาณ ๑ ฟุต เป็นโพรงข้างใน สามารถกลับตัวได้ ที่ปากรูจะมีรอยของหางแย้ เป็นรอยยาว ๆ และจะมีรูพิเศษอีกรูหนึ่ง ที่ใช้ป้องกันตัว เมื่อถูกศัตรูรุกรานเข้ารูด้านหนึ่ง แย้สามารถหลบรอดออกไปอีกรูหนึ่งได้อย่างแยบยล โดยรูนี้เรียกในภาษาไทยว่า "แปว"

แย้สามารถสืบพันธุ์ได้ทุกฤดูกาล กินแมลงต่าง ๆ เป็นอาหาร แย้ไม่สามารถที่จะว่ายน้ำได้

แย้จัดเป็นอาหารดั้งเดิมของมนุษย์มาช้านานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในถิ่นอีสานของไทย ชาวอีสานจะนิยมจับแย้กินเป็นอาหาร โดยมีรสชาติคล้ายเนื้อไก่ นิยมนำไปทำเป็นเมนูได้หลากหลาย เช่น ปิ้ง หรือ ลาบ

สถานะของแย้เมื่อเทียบกับสัตว์เลื้อยคลานชนิดอื่น ๆ แล้ว นับว่าใกล้สูญพันธุ์จากถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ ในบางพื้นที่จึงมีการส่งเสริมการเลี้ยงแย้ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจและอนุรักษ์ไว้ด้วย

๐ กินอึ่งอ่างปากขวด ๐

สมัยนั้นแม่บุญส่งยืนยันว่า....

“เราในฐานะแม่บ้านต้องเตรียมอาหารทุกวัน เมนูของโปรดของพวกหนุ่มๆ ก็คือ ยำแย้ ยำอึ่งอ่างปากขวด ทำคล้ายๆ ยำกบ สำหรับแย้ถ้าได้มาเป็นๆ

อึ่งอ่างปากขวด

เอาเก็บใส่โอ่งไว้ก่อน เทเกลือใส่แล้วก็คนๆ สักพักก็ตายหมด... เวลาจะทำก็เอามาลวกน้ำร้อน ฉีกเป็นชิ้นๆ คลุกเคล้าใส่เครื่องยำ รสชาติอร่อยสุดยอด ที่สำคัญแย้อร่อยกว่ากบ”

แม่บุญส่งเล่าว่า อึ่งปากขวด หรือบางคนเรียก อึ่งเพ้า เป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำชนิดหนึ่ง จำพวกอึ่งอ่าง ลำตัวอ้วน หน้าสั้น ปากแคบและทู่ไม่มีฟัน ไม่เหมือนกับกบหรืออึ่งอางชนิดอื่น ๆ ตาเล็ก ขาสั้น แผ่นเยื่อแก้วหูเห็นไม่ชัด ลำตัวสีน้ำตาลดำหรือสีเทาดำ ใต้ท้องสีขาว บางตัวอาจมีจุดกระสีเหลืองกระจายอยู่ทั่ว เท้าทั้ง ๔ ข้างมีพังผืดเกาะติดอยู่ ใช้สำหรับว่ายน้ำ และมีสันใต้ฝ่าเท้าหลังใช้สำหรับขุดดิน

อึ่งปากขวด มีพฤติกรรมอาศัยโดยขุดโพรงดินที่เป็นดินปนทรายและอาศัยอยู่ภายใน ในป่าที่มีความชุ่มชื้นใกล้กับพื้นที่ชุ่มน้ำ ในฤดูร้อนจะซ่อนตัวในโพรงแทบตลอด เมื่อฝนตกจะออกมาหากิน โดยหากินในเวลากลางคืน ผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงต้นฤดูฝน โดยจะทำการผสมพันธุ์วางไข่เร็วกว่าอึ่งอ่างหรือกบชนิดอื่น ลูกอ๊อดมีลำตัวป้อมและโปร่งแสง ลำตัวเป็นสีเหลือง มีส่วนบนและส่วนล่างเป็นสีดำ จะหากินอยู่ในระดับกลางน้ำ อยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ ไปไหนมาไหนพร้อมกันเป็นฝูง

อึ่งปากขวด ในสถานะปัจจุบัน มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เพราะการถูกจับมาบริโภคและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเปลี่ยนไป ปัจจุบันกรมประมงได้ทำการสนับสนุนให้เลี้ยงเป็นสัตว์เศรษฐกิจ

แต่ถ้าหน้าแล้ง ก็เรื่องใหญ่ไม่ค่อยมีอะไรกิน ต้องทำพริกป่นและปลาร้าไว้ ช่วงหน้าฝนมีความสุขที่สุดเพราะมีหน่อไม้ มีเห็ดโคน ขึ้นเป็นลานมองไปขาวไปหมด มีฟักเขียว ฟักทอง เด็กๆ ออกไปเก็บกล้วยเล็บมือนาง ขุดหาแห้วตามชายเขา มานั่งกินกันสนุกสนาน

๒ ปีผ่านไป ไวเหมือนโกหก ต้นไม้เริ่มหมด ตัดกันจนเรียบเป็นหน้ากลอง เลยต้องถ่อกันเข้าไปในป่าลึก...ลึกเข้าไปเรื่อยๆ จนสุดท้ายก็ไม่มีต้นไม้ให้ตัดมาเผาถ่าน ต้องเลิกรา ในที่สุด...

ออกจากป่า แม่จำได้ว่ามีเงินเก็บอยู่ ๑๑ บาท ไม่ได้ใช้เลยแม้แต่บาทเดียว เพราะไม่มีที่ให้ใช้เงิน แต่พอมาถึงตัวเมืองลพบุรี ๑๑ บาท หายในพริบตา ทำให้แม่ได้ปรัชญาชีวิตมาอีกหนึ่งเรื่อง คือ “เงินทองเป็นเรื่องมายา ข้าวปลานั้นสิของจริง”

แม่บุญส่งบอกความนัย “สำหรับการไปอยู่เมืองลพบุรี ทำให้คนอย่างแม่บุญส่งได้หยั่งรู้ มองเห็นอันตรายในชีวิต ความโดดเดี่ยว จุดนี้ทำให้ได้สร้างกลยุทธ์ ฉลาดมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการดำรงชีวิต ไม่ให้อดตาย แต่ถ้าเป็นคนเขลา ก็คงดำเนินชีวิตแบบเรื่อยไป และคงได้รับอันตรายแน่นอน”

พอเขียนมาถึงจุดนี้ จึงมีคำถาม อยากถามว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่? แล้วท่าน “หยั่งรู้” อย่างไรบ้าง ในช่วงการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา???

....

ต้นไม้หมดคอดเผาถ่าน

"แม่บุญส่งจากลพบุรีมาอยู่ประตูน้ำ"

เมื่อไม้หมด ทุกอย่างก็จบสิ้น เพราะการเดินทางเข้าไปตัดต้นไม้เมื่อต้องเดินทางลึก เดินทางไกลใช่วัว ๒ ตัวเทียมเกวียน ย่อมไม่สะดวก หนทางมีอันตรายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งลูกๆ ๔ คน เริ่มโตขึ้นทุกวัน ยังไม่ได้ร่ำเรียน ต้องไปเรียนหนังสือก่อน อย่างน้อยแค่พออ่านออกเขียนได้ก็ยังดี คุณพ่อแสง จึงตัดสินใจ พาลูกเมียออกจากป่าเขาลำเนาไพร เดินทางกลับเข้าสู่เมืองหลวงอีกครั้ง

โดยมีเป้าหมายใหญ่อยู่ที่ประตูน้ำ
โลกภายนอก กว้างไกล ใครใครรู้
โลกภายใน ลึกซึ้งอยู่ รู้บ้างไหม
จะมองโลก ภายนอก มองออกไป
จะมองโลก ภายใน ให้มองตน

ขอเล่าต่อว่าประตูน้ำนอกจากคลองบางกะปิ (หรือคลองแสนแสบ) แล้ว ไม่เห็นคลองอื่นแถวนั้นอีก จากประตูน้ำไปมักกะสันมีแต่ถนนเหมือนสมัยนี้ ส่วนถนนเพชรบุรีที่ผ่านประตูน้ำไปด้วนแค่ซอยชิดลม เวลาไปจ่ายของที่ประตูน้ำ

ภาพเก่า บริเวณสี่แยกราชเทวี ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

ขากลับบ้าน เส้นทางใกล้ที่สุดคือข้ามสะพานชิดลมผ่านบ้านท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ตรงเชิงสะพาน ไปออกถนนเพลินจิต

ส่วนถนนเพชรบุรีตัดใหม่เดิมเป็นทุ่งนา เมื่อตัดถนนครั้งแรก เพชรบุรีตัดใหม่ไปสิ้นสุดแค่ซอยเอกมัย สองข้างทางเป็นทุ่งนาว่างๆ มีแต่ถนนสายกว้างตัดเข้าไปกลางทุ่ง มีแต่คลองแสนแสบเท่านั้นยังอยู่เหมือนเดิม พอความเจริญไล่ตามมาอย่างรวดเร็วในทศวรรษ ๒๕๑๐ รัฐบาลจอมพลถนอมตกลงให้กองทัพอเมริกันมาตั้งสนามบินที่อู่ตะเภาและตาคลี เพื่อรบในสงครามเวียดนาม เพชรบุรีก็กลายเป็นแหล่งหย่อนใจของทหารจีไอทั้งหลาย มีแต่บาร์กับไนท์คลับ คนไทยโดยเฉพาะผู้หญิง ไม่ย่างกรายเข้าไปที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่เลยในตอนกลางคืน มีแต่ผู้หญิงทำงานที่นั่นเท่านั้นที่ไปกัน

วัดมักกะสัน (วัดบางกะสัน) อยู่ริมคลองกลางทุ่งบางกะปิ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ใช้เป็นที่ตัดคอประหารชีวิตนักโทษ เมื่อประมาณหลายปีมาแล้วตั้งแต่ประตูน้ำจนถึงอำเภอบางกะปิ ยังไม่มีถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และถนนคลองตันขนาบเช่นปัจจุบันปรากฏว่ามีเรือเมล์ขาว บริษัทนายเลิศ

วิ่งระหว่างประตูน้ำ กับอำเภอมีนบุรี เป็นประจำ แม้เวลานี้ ก็ยังมีเรือวิ่งบริการรับส่งผู้โดยสารตามบ้านริมคลองอยู่

(สำหรับภาพที่เห็นนี้ บริเวณนี้ คือฝั่งตรงข้าม จะมีร้าน "บาหยัน" ขายของเกี่ยวกับเครื่องเสริมสวยของผู้หญิงแต่งหน้าทำผมอุปกรณ์ตัดผมมีขายแถวนี้ ปัตตาเลี่ยน กรรไกรตัดผม น้ำยาโกรกผมแต่ต้องเดินไปซอยนครสนุก แล้วก็ทะลุเจอโรงหนังแคปปิตอลพอดี เดินตรงไปเป็นร้านเสื้อสูท "ทรงสมัย" อันลือชื่อเหมือนกัน)

ตรงนั้นเขาเรียกสลัมมักกะสัน อยู่ในซอยจรูญรัตน์ หลังตึกทรงสมัย

สมัยนั้นเป็นสวนฝรั่ง เข้าไปอาศัยกับป้าเชย เป็นบ้านพี่สาวของคุณยายสาย โดยซื้อไม้ไปทำเป็นเพิงหมาแหงน พออาศัยกันแดดกันฝน พักพิงไปวันๆ

ตอนแรกลุง ซึ่งเป็นสามีของป้าเชย ไม่ยอมให้อยู่ ไล่ให้ไปนอนในเล้าไก่ แต่ป้าเชยแกสงสาร บอกยังไงก็หลาน แถมยังมีเหลนมาด้วยอีก ๔ คน เลยให้เงินไปซื้อไม้มาก่อสร้างต่อเพิ่มเติมเป็นห้องแคบๆ พออาศัยซุกหัวนอน

จริงๆ แล้วป้าเชย ไม่ชอบขี้หน้าพ่อแสงสักเท่าไหร่ เพราะพ่อแสงชอบกินเหล้า บางครั้งก็เมาไม่รู้เรื่อง ฉะนั้นจึงมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ บางทีก็มีการปะทะคารมกันอยู่บ้างตามประสา "คนปกติกับคนขี้เมา"

O แม่สวมวิญญาณผู้นำครอบครัว O

การมาอยู่ที่ประตูน้ำ ในคราวนี้ ชีวิตหัวอกแม่ยังคงทุลักทุเล โยมแม่บุญส่งไม่บ่น ไม่โวยวาย ใช้ความอดทนในฐานะแม่ของลูกๆ และยังคงมีพลังลึกแฝงอยู่ในใจ "ถึงจะเป็นผู้หญิง และเป็นเมีย แต่แม่บุญส่งก็แฝงความเป็นผู้นำครอบครัวที่ยิ่งใหญ่ มองกว้าง คิดไกล และใฝ่สูงเสมอ"

ที่ประตูน้ำแห่งนี้ ต้องถือเป็นดินแดนประวัติศาสตร์ เพราะเป็นสถานที่ให้กำเนิด ลูกแม่บุญส่ง อีก ๓ หน่อ

โดยได้ลูกสาวเพิ่มขึ้นอีกคน เป็นลูกคนที่ ๕ ตั้งชื่อว่า ประภา เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘ จากนั้นอีก ๓ ปีต่อมา ได้ลูกชายอีกคน เป็นลูกคนที่ ๖ ตั้งชื่อว่า บุญเรือง เกิดเมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ จากนั้นอีก ๔ ปี ได้ลูกชายอีกคน เป็นน้องคนสุดท้อง ลูกคนที่ ๗ ก็คืออาตมา หลวงพี่น้ำฝน ผู้เขียนนั่นเอง!!!

โดยฉากชีวิตสำคัญของอาตมานั้น ถือกำเนิดเมื่อ......เช้าวันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๑๕

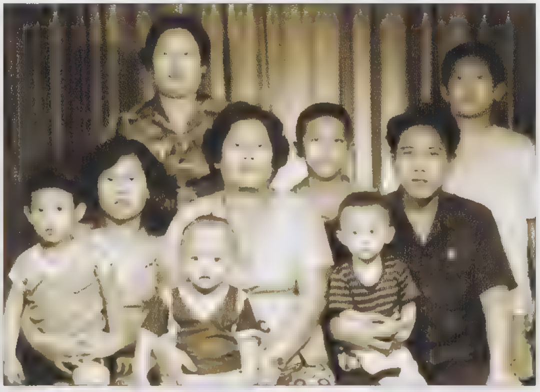
ท่ามกลางห่าฝนที่กระหน่ำเทลงมาอย่างไม่หยุดยั้ง

เสียงฟ้าร้องดุจพญาราชสีห์คำราม สร้างความประหวั่นพรั่นพรึงเข้าไปถึงในหัวใจของแม่บุญส่ง

วันนั้น "พ่อแสง" เร่งหอบหิ้ว "แม่บุญส่ง" เมียรักที่ท้องแก่ใกล้คลอด ขึ้นรถสามล้อถีบของตนเอง

ตั้งหน้าตั้งตา ปั่น ปั่น ปั่น อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อแข่งกับเวลา เพราะรู้แก่ใจดีว่าชีวิตน้อยๆ ที่เกิดจากเลือดเนื้อเชื้อไขของตน กำลังจะลืมตามาดูโลกในอีกไม่กี่อึดใจข้างหน้า

พลันที่รถสามล้อถีบปาดเข้าจอดหน้าตึกฉุกเฉินโรงพยาบาลราชวิถี พยาบาล ๒-๓ คน กุลีกุจอนำร่างแม่บุญส่งไปยังห้องคลอด

จวบจนเวลา ๐๗.๓๕ น. ขณะที่ฝนฟ้ายังพิโรธคล้ายโกรธเกรี้ยวทุกสรรพชีวิตในโลก

แม่บุญส่งรู้สึกเจ็บท้องหนักสุดขีด.....และแล้วก็คลอดลูกน้อยด้วยความทุกข์ทรมานแสนสาหัส

ท่ามกลางสายฟ้าที่ฟาดเปรี้ยงลงมาด้วยเสียงกัมปนาท คล้ายเป็นสักขีพยานว่า "ฟ้าดินรับรู้ถึงการก่อกำเนิดของเด็กน้อยผู้นี้" เด็กชายหน้าตาน่ารักน่าเอ็นดู ตัวอ้วนจ้ำม่ำ นอนร้องอุแว้ อุแว้ ส่งเสียงจ้า แข่งกับเสียงฝน

โรงภาพยนตร์นาครเขษม

แม่บุญส่งจึงตั้งชื่อลูกน้อยคนสุดท้องว่า "สายฝน" จากนั้นเรียกเพี้ยนกันมาเป็น "น้ำฝน" จวบจนทุกวันนี้!!!

สุราพาพลัดพราก

“สามีแม่บุญส่งตาย ย้ายจากประตูน้ำ ไปอยู่ดินแดง”

โยมแม่บุญส่ง เล่าว่า...ย่านประตูน้ำ ที่แม่อยู่นั้น ราวปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ พื้นที่แถวนั้น เดิมมีคลองสำหรับล่องเรือ จากแถวคลองตันมาถึงถนนราชดำเนินแถวภูเขาทอง

บังเอิญกรุงเทพฯ น้ำท่วม ก็เลยทำประตูเก็บกัก และระบายน้ำที่มาจากคลองตันไม่ให้ท่วมกรุงเทพฯ ชั้นใน

ชาวบ้านก็เลยเรียกแถวนั้นว่าประตูน้ำ ซึ่งมีถนนเพชรบุรีตัดผ่าน ย่านถนนเพชรบุรีเจริญมากในสมัยนั้น เป็นแหล่งท่องเที่ยวยามราตรี ตั้งแต่ทางรถไฟยมราช ไปจนถึงประตูน้ำ และเลยประตูน้ำขึ้นไปเรื่อย ๆ

ย่านประตูน้ำมีร้านตัดเสื้อผ้าดัง ๆ ภัตตาคารร้านอาหารดัง โรงเรียน โรงหนังดัง ๆ ซึ่งมีคนนิยมไปเที่ยวมาก ๆ

ห้างสรรพสินค้าไดมารู

ต่อมาได้มีการสร้างห้างสรรพสินค้าไดมารู ใกล้แถวนั้น ซึ่งทันสมัยมาก ตามมาด้วยห้างสรรพสินค้าอินทรา โรงแรมอินทรา ซึ่งมีสถานที่บันเทิงที่ทันสมัย มีผลทำให้แถวนั้นกลายเป็นแหล่งการค้าเสื้อผ้า เครื่องหนัง ที่สะดวกซื้อสะดวกขายมาก ๆ

ตามประวัติประตูน้ำ จึงหมายถึง ประตูกั้นน้ำในคลองแสนแสบ ซึ่งเป็นคลองที่ในหลวง รัชกาลที่ ๕ ทรงให้ขุดขึ้น เมื่อคลองดังกล่าวเชื่อมต่อกับคลองมหานาค คลองผดุงกรุงเกษม และคลองอื่นๆ อีกหลายคลอง จำเป็นต้องมีประตูกั้นน้ำเพื่อให้ระดับน้ำเหมาะสมแก่การใช้งาน

ที่ประตูน้ำ เป็นที่ๆ เรือโดยสาร ที่มาจากบางกะปิ มาจากประเวศฯ มาแวะที่ท่าน้ำเอกมัย แล้วมาสิ้นสุดที่ประตูน้ำ

ตลาดที่บริเวณใกล้ๆประตูน้ำ นอกจากตลาดประตูน้ำแล้ว ก็มีตลาดเฉลิมโลก ตลาดเฉลิมลาภ สะพานลอยที่ประตูน้ำ นับกันว่าเป็นสะพานลอยที่ไม่ได้ข้ามคลอง แต่ข้ามถนน แห่งแรกในประเทศไทย ทั้งๆ ที่สะพานยศเสสะพานที่ต่อกับสะพานกษัตริย์ศึก ก็เป็นสะพานที่ไม่ได้ข้ามคลองมาก่อน แต่ที่ไม่นับเพราะข้ามทางรถไฟ

แม่บุญส่งเล่าย้อนไปสมัยราวปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ บริเวณประตูน้ำถือเป็นบริเวณขอบชานเมืองกรุงเทพฯ เพราะเลยออกจากตรงนี้ ก็มีแต่ทุ่งนา

จนกระทั่งตัดถนนเส้นใหม่ จากตลาดประตูน้ำ เลียบคลองแสนแสบไปจนถึงคลองตัน เรียกถนนเส้นนี้ว่า เพชรบุรีตัดใหม่ ต่อจากถนนเพชรบุรีซึ่งเดิมทีตั้งต้นจากสะพานยมราชมาสิ้นสุดที่ประตูน้ำ

สะพานลอยยมราชมาสร้างทีหลัง คร่อมสะพานคู่ ที่เรียกว่าสะพาน-ยมราชตรงทางรถไฟ ที่ข้างๆ เมโทร ตอนสมัยปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ ปีที่อาตมาผู้เขียนเกิด ตรงนั้นมีลานเสก็ต ที่ซึ่งหนุ่มๆ สาวๆ วัยรุ่นไปเล่นกันไม่น้อย

และทั้งหมดนี้คือความเป็นมาของ “ประตูน้ำ” ในอดีต

o โยมพ่อแสง โดนรถชนตาย o

โยมแม่บุญส่งเล่าว่า....พออาตมาอายุได้ประมาณ ๑ ขวบ โยมพ่อแสงก็ต้องมาตายจากไปอย่างไม่มีวันหวนกลับ....

“.....พ่อแสง มีจุดอ่อนตรงที่ชอบกินเหล้าเป็นชีวิตจิตใจ”

“เหนื่อยก็ต้องกิน ให้มันหายเครียด ทำงานมาทั้งวัน มันต้องหาทางออก” พ่อแสงพูดประโยคนี้ทุกครั้ง เมื่อแม่บุญส่ง กล่าวว่า ตักเตือนไม่ให้กินเหล้า

แม่บุญส่งพูดเตือนอย่างนี้มาหลายปี จนสุดท้ายหมดความพยายามต้องปล่อยเลยตามเลย ในใจคิดเพียงว่า อะไรจะเกิดให้มันเกิด เพราะถึงอย่างไรก็ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูลูกคนเดียวอยู่แล้ว!!!

พ่อแสงก็เหมือนผู้ชายทั่วไปที่ติดเหล้า ย่อมมีข้ออ้างสารพัด และชอบอ้างถึงอาชีพถีบสามล้อ ที่ต้องใช้หยาดเหงื่อ แรงกาย เข้าแลกกับเงิน เพื่อหาเลี้ยงตัวเอง และบางคราก็แสดงอาการทดท้อว่าเหนื่อยจนสายตัวแทบขาด จบที่กินเหล้า เพราะอยากผ่อนคลาย!!!

ภาพที่พ่อตายอาตมาไม่เคยเห็น แต่แม่เล่าให้ฟัง จึงได้รับรู้ วันนั้นพ่อกินเหล้าตามปกติอยู่ที่เพิงที่พักตรงประตูน้ำ ซึ่งในแต่ละวันช่วงเย็น แดดร่มลมตก ก็จะมีการตั้งวงกินเหล้าเกือบทุกวัน

และพอดีวันนั้นคนที่กินร่วมกันในวง เขาจะไปเที่ยวกินต่อที่อื่น เมื่อแยกออกไปแล้ว พ่อแสงเกิดอยากจะตามไปกินต่อกับพวกเขาด้วย จึงเดินข้ามถนนตามออกไป

ระหว่างที่เดินข้าม มีรถจิ๊ปของตำรวจ แล่นมาอย่างเร็ว ประกอบกับมืดแล้ว เวลาประมาณ ๒-๓ ทุ่ม รถแล่นมาด้วยความเร็ว พุ่งชนตูมใหญ่ ร่างของพ่อแสงกระเด็นไปหลายเมตร สลบทันที ฝนก็ตก มืดก็มืด

มีพลเมืองดี ผ่านมาเห็น จึงนำส่งโรงพยาบาล.....แม่ตามไปที่โรงพยาบาล หมอบอกว่าพ่อเสียแล้ว!!!

"พ่อมาจบชีวิตง่ายๆ ด้วยความเมาและประมาทแท้ๆ"

สุราพาให้พ่อตาย หรือพ่อคบหากับสุรามากเกินไป จนตัวเองต้องตาย

"ขอพักระหว่างเล่าเรื่อง มาถึงบรรทัดนี้ โยมแม่บุญส่ง บอกว่า พ่อแสงดำเนินชีวิตผิดพลาดมาตลอด เพราะใจของพ่อไม่ทันระวัง มันก็อาจปิดกั้นมุมมองด้านอื่น"

แม่บุญส่งนำศพพ่อแสงมาตั้งบำเพ็ญกุศล สวดพระอภิธรรม ๓ วัน ๓ คืน ที่วัดตะพาน ดินแดง พอครบ ๓ คืน ก็ดำเนินการฌาปนกิจศพ....

สำหรับวัดตะพาน หรือวัดหัวตะพาน เดิมเรียก วัดตาผ่าน ปัจจุบันมีชื่อใหม่อย่างเป็นทางการว่า วัดทัศนารุณสุนทริการาม แต่ชาวบ้านทั่วไปเรียกจนติดปากว่า "วัดหัวตะพานดินแดง" เป็นวัดเก่าแก่สร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี มีอายุกว่า ๒๐๐ ปี มีหลักฐานการขึ้นทะเบียนเป็นวัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๒๖ วัดนี้มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์นามหลวงพ่อโต พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย อายุกว่า ๗๐๐ ปี เป็นที่เคารพนับถือของผู้คนจำนวนมาก......

หลังจากที่โยมพ่อแสงตาย คนที่เจ็บในหัวใจเป็นที่สุดคือ แม่..... สุดท้ายแม่บุญส่งก็ต้องเสียน้ำตา ร่ำไห้ด้วยความเจ็บปวด และก้มหน้าเลี้ยงลูกต่อไปอย่างไม่ทดท้อ

.....นี่ล่ะที่เขาเรียกว่า "หัวอกแม่"

เพื่อลูกไม่มีคำว่ายอมแพ้หลุดออกจากปากแม้คำเดียว!!!

พอพ่อแสงตาย แม่บุญส่งก็ย้ายมาอยู่ที่ดินแดง......

แม่เล่าว่า ที่ดินแดงสมัยนั้น ท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีการสร้างทาง ด้วยดินลูกรัง จากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิถึงสามเหลี่ยมดินแดง และสร้างต่อไปจนถึงโรงเรียนพร้อมพรรณในปัจจุบัน

ดังนั้นเมื่อรถวิ่งผ่านไปมาคราน้น จะมีฝุ่นสีแดงฟุ้งกระจายไปทั่วนี้ว่า "ถนนดินแดง"

จากเดิมพื้นที่เป็นถนนดินลูกรังสีแดง และกองขยะรวมทั้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ มากมาย "ดินแดง" เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ มีบาทหลวงคนหนึ่งชื่อว่า

"อัลเฟร็ด บอนแนงก์" ได้ชักชวนคุณหมอคนหนึ่ง ชื่อว่า "นายแพทย์ชวลิต จิตรานุเคราะห์" ไปเยี่ยมชาวสลัมดินแดง

เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และในคืนหนึ่งได้ไปเยี่ยมคนไข้ซึ่งอาการหนักมาก มีบ้านหลังหนึ่งทำหลังคาด้วยกระดาษแข็งสูงแค่เอว

มีหญิงวัยกลางคน ร่างกายซูบผอม มีแต่หนังหุ้มกระดูก นอนอยู่บนเสื่อขาด ๆ จึงช่วยกันพาไปส่งโรงพยาบาล แต่ก็ไม่ทันเพราะได้เสียชีวิตไปก่อนแล้ว

ต่อมาบาทหลวงบอนแนงก์ นายแพทย์ชวลิต และ อาจารย์ประคิณ ชุมสาย ณ อยุธยา ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ หลังจากที่ให้ความช่วยเหลือชาวสลัม อาจารย์ประคิณ ได้นำเงินส่วนตัวซื้อบ้านในสลัมไว้หลังหนึ่งในราคา ๓,๐๐๐ บาท ไว้เป็นที่สอนหนังสือและสถานพยาบาลโดยมีนักศึกษาจากจุฬาฯ และนักศึกษาบ้านเซเวียร์ ผลัดเปลี่ยนกันมาช่วยสอนหนังสือ

จากนั้นได้ย้ายและเปลี่ยนไปเป็นโรงเรียนวันอาทิตย์ ที่โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ ถนนดินแดงในภายหลัง

ในกลางปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากคณะสงฆ์เยซูอิต กลุ่มอาสาสมัครของคุณพ่อบอนแนงก์ ได้เช่าบ้านหลังเล็ก ๆ เพื่อใช้เป็นที่ทำงานเพื่อคนยากไร้ในสลัมแห่งนี้ ให้มีชื่อว่า "ศูนย์กลางเทวา"

แม่บุญส่งบอกว่า...ด้วยมูลเหตุดังกล่าวนี้ ศูนย์กลางเทวา จึงมีความสำคัญต่อคนแถวนี้มาก โดยช่วยอุปการะเด็กๆ ส่งเสียให้เรียนหนังสือ แจกเสื้อผ้า ให้ค่าขนม

"ตอนเช้าก็จะมีรถสองแถวมารับเด็กๆ ที่พ่อแม่ไม่มีเวลาเลี้ยงดู ต้องไปทำงานนอกบ้าน นำไปเลี้ยงดูให้อาหารกลางวัน อาบน้ำอาบท่าให้เสร็จ พอตกเย็นก็พามาส่งกลับบ้าน หลายครอบครัวสมัครเข้าเป็นสมาชิก พอขาดเหลือเรื่องเงินทอง เขาก็จะมีเงินให้กู้ นับเป็นการช่วยเหลือคนจนในสลัมดินแดงให้อยู่ได้อีกทางหนึ่ง และที่เขาทำได้ เนื่องเพราะเขามีทุนมาจากเมืองนอก"

ดินแดง เมื่อ ๔๐ ปีที่ผ่านมา ท้องฟ้าสวยสว่างสดใส หมอกพิษควันรถยนต์ยังมีไม่มากนัก บนแผ่นฟ้ากว้าง มีแต่เมฆขาวใสไอเย็นจากอากาศบริสุทธิ์สดชื่นตลอดทั้งปี

แสงแดดรำไรสาดผ่านบ้านในสลัม สูงๆ ต่ำๆ สลับกันไปคล้ายเทือกเขาเล็กใหญ่ สงบนิ่งอยู่ในป่าคอนกรีตแห่งนี้ ผู้คนเดินฉวัดเฉวียนไปมาเพลินตายิ่งนัก

ยามค่ำคืน แสงระยับจากดวงไฟคล้ายหิ่งห้อยนับร้อยเปล่งประกายสุกใสล้อแสงดาว เสียงเพลงดนตรีจากวิทยุทรานซิสเตอร์ ขับกล่อมแทนเสียงจักจั่น เรไร ทำให้กรุงเทพฯ ดุจมีมนต์ขลังประหลาด ดึงดูดฝูงชนจากทั่วสารทิศให้มุ่งสู่มหานครแห่งความสำเริงสำราญ

ดังนั้น ใครก็ตามที่บังอาจหลงเข้ามา มักถูกกิเลสครอบงำจนหนีไม่พ้นจำต้องตกอยู่ในวังวนมายาของเมืองมหาเสน่ห์แห่งนี้

ทุกคนจำต้องต่อสู้ดิ้นรน แสวงหา ทำทุกวิถีทาง เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยสี่แห่งการดำรงชีพ ให้พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ยืนหยัด และมีชีวิตรอด เพราะคงไม่มีใครยอมอดตาย สุขทุกข์ หนาวร้อน ล้วนก่อเกิด เวียนว่ายในเมืองหลวงแห่งนี้ด้วยกันทุกผู้ทุกนาม

O แม่ฝันอยากมีบ้านสักหลัง O

แม่บุญส่ง พาลูกๆ เข้ามาอยู่ที่ดินแดง ด้วยความฝันที่ว่า "คนเราล้านคนก็ล้านความฝัน แต่เชื่อหรือไม่ว่า มีหลายคนทีเดียว ในโลกกลมๆ ใบนี้ ที่มีความฝันตรงกันว่า อยากจะมีบ้านสักหลัง" ประกายฝันนี้ทำให้แม่บุญส่งไปเก็บเศษไม้ มาสร้างเป็นเพิงไว้ พอกันแดดกันฝน ใครจะเรียกว่าอะไรแม่ไม่รู้ แต่แม่เรียกมันว่า "บ้าน" อย่างเต็มภาคภูมิ

พอรุ่งอรุณยามเช้า ก็ออกจากบ้านไปขายข้าวเกรียบย่าง เป้าหมายหลักอยู่ที่ตลาดศรีดินแดง สะพานเหลือง ประตูน้ำ กิ่งเพชร หัวลำโพง

การขายข้าวเกรียบย่าง พอวันหนึ่งก็โรยรา แม่บุญส่งต้องปรับเปลี่ยน

มาขายขนมหวาน จำพวก ขนมเหนียว ขนมต้ม เล็บมือนาง พอทำเสร็จ ก็เอาไปขายที่ ตลาดพญาไท

ส่วนอาตมาห้วงนั้นยังเล็กอยู่ ยังไปไหนไม่ได้ ก็เลยต้องเล่นอยู่แถวบ้าน เล่นกับเพื่อนๆ รุ่นราวคราวเดียวกัน สมัยนั้นมีประโยคทองที่เด็กชอบร้องเป็นเพลงว่า "แม่ใครมาน้ำตาใครไหล"

ซึ่งตัวอาตมาเอง ก็เคยโดนล้อเลียนเช่นกัน ซึ่งสมัยนั้นพวกเราชาวสลัมได้ยินประโยคนี้บ่อยมาก....

เด็กๆ ที่ดินแดงสมัยนั้น มักเล่นกันเป็นหมู่ๆ เด็กคนไหนแม่อยู่บ้าน เวลาเขาเล่นอยู่ในหมู่เพื่อนหน้าตาก็ยิ้มแย้มแจ่มใส

ส่วนเด็กคนไหนที่แม่ไม่อยู่บ้าน ไปทำมาหากินไกลๆ หรือไปธุระที่ไหนนานๆ เด็กคนนั้นจะหน้าตาเหงาหงอย ถึงจะเล่นสนุกสนานไปกับเพื่อนในเวลานั้น ก็พลอยสนุกไปแกนๆ จนเด็กเพื่อนๆ กันรู้กิริยาอาการ

เพราะฉะนั้น พอเด็กๆ เพื่อนๆ แลเห็นแม่เดินกลับมาแต่ไกลก็พากันร้องขึ้นว่า แม่ใครมาน้ำตาใครไหล แล้วเด็กคนนั้นผละจากเพื่อเล่นวิ่งไปหาแม่ กอดแม่ น้ำตาไหลพรากๆ ด้วยความปลื้มปีติ

ภาพที่เห็นจนเจนตาในครานั้น คือ เด็กน้อยที่เหลียวหาแม่ไม่เห็น ก็ส่งเสียงเรียกตะโกนเรียก แม่ แม่ ถ้าไม่เห็นก็ร้องไห้จ้า ถ้าเห็นแม่มาก็หัวเราะทั้งน้ำตา......

ส่วนแม่บุญส่งนั้น รักลูก ถนอมลูก สงสารลูก มีความหวังดีเป็นห่วงลูกตลอดเวลา จะไปไหนจากบ้านก็เป็นห่วงลูก และที่สำคัญเวลาแม่บุญส่งจะกินอะไร ก็มักจะคิดถึงลูก ถึงกับแบ่งของกินไว้ให้ลูกทุกครั้ง!!!

....

ปฏิบัติตามคำสอนแม่

อย่าให้ใครมาว่าได้ "ว่าไอ้นี่ลูกใครพ่อแม่ไม่สั่งสอน"

ถิ่นดินแดงแห่งนี้ อาตมาได้สัมผัสมาทั้งหมดแล้วกับอบายมุขทุกประเภท "ของ" มอมเมาหลายสิ่งหลายอย่าง ล้วนมีมากมายให้ได้สัมผัส

เริ่มจากเบสิกพื้นฐาน ยาเสพติดขั้นเบา อย่างเหล้ายาปลาปิ้ง บุหรี่ กระท่อม กัญชา พัฒนาไปจนถึงยาเสพติดขั้นหนัก จนถึงหนักสุดๆ ขั้นรุนแรง

เฉกเช่น กาว ทินเนอร์ ยาบ้า ยาม้า ยาอี ยาไอซ์ ฝิ่น ผงขาว เฮโรอีน

ทั้งหมดนี้ล้วนน่ากลัว และน่าเกลียดน่าชังเป็นอย่างยิ่ง สำหรับอาตมา!!!

แต่พวกเราลูกๆ ของโยมแม่บุญส่งทุกคน ไม่มีใครยอมหลงกล ไม่เข้าไปข้องแวะยุ่งเกี่ยว

เพราะสิ่งที่อาตมากลัวมากที่สุด ก็คือกลัวเขามาด่าได้ว่า "นี่ลูกใครก็ไม่รู้ ทำไมพ่อแม่มันไม่สั่งสอน" หรือให้คนเขาประณามว่า "ไอ้ลูกระยำทำตัวเลว".......

จริงอยู่ที่ดินแดง ทุกคนก็ทราบกันดีอยู่แล้วว่า สภาพสังคมโดยรวมด้านสิ่งแวดล้อมของทางบ้าน ชีวิตครอบครัว และตัวบุคคลของคนที่อาศัยกันอยู่นั้น ไม่มีคุณภาพอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

และส่วนใหญ่สังคมคนดินแดง ล้วนมีปัญหาสุขภาพจิตเป็นทุนเดิมที่ไม่ดีอยู่แล้ว ยิ่งในสายของคนกรุงเทพฯ โดยทั่วไป มักแสดงความรังเกียจถ้าพูดถึงสลัมดินแดง ก็เพราะมันเป็นสลัมจริง ถึงแม้ต่อมาในภายหลัง จะถูกพัฒนาขึ้นมาเป็นแฟลต แล้วก็ตาม แต่สภาพสังคมมวลรวมในย่านนี้ พ่อแม่ผู้ปกครองจิตใจต้องเข้มแข็ง หนักแน่น เข้มงวด เอาจริงเอาจัง และลูกๆ ทุกคน ใจต้องเด็ดเดี่ยว......

ต้องพร้อมสู้กับใจตนเอง เผชิญความกล้าหาญ สมัครใจที่จะเดินหนี เดินผ่านยาเสพติด หนีไปให้พ้นไปให้ไกล และให้เร็วที่สุด เท่าที่โอกาสจะอำนวย

และยิ่งถ้าใครก็ตามที่เดินสะดุด หรือหยุดเลี้ยวเข้าไปแวะหา ลิ้มลอง ทักทาย เมื่อใด นั่นหมายถึงสัญญาณอันตราย ยากที่จะเดินจากมาแบบมือเปล่า ตัวเปล่า ทุกคนต้องมียาเสพติดติดกายติดใจกลับมาอย่างแน่นอน

ฉะนั้นอาตมาและพี่ๆ ทุกคน พวกเราผ่านตรงนั้นมาได้อย่างหวุดหวิด เรียกว่าแคล้วคลาดมาอย่างปาฏิหาริย์ก็ว่าได้!!!

เนื่องเพราะพวกเรามีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเอง รักแม่ รักพี่น้อง ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของโยมแม่บุญส่ง โดยจะไม่ยอมให้ใครมาว่าได้ "ว่าลูกพ่อแม่ไม่สั่งสอน" อาตมาและพี่ๆ ไม่หลงกลที่เขาสร้างหลุมนรกเป็นกับดักวางล่อไว้อย่างเด็ดขาด

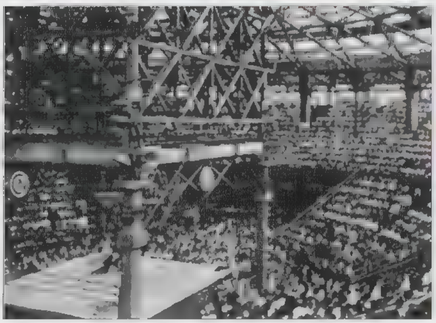
ปณิธานที่มุ่งมั่นนี้ พอมาถึงวันนี้ อาตมาถือว่า สำเร็จแล้ว

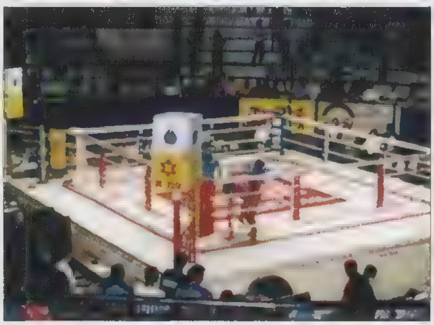
จำได้ว่าห้วงที่อยู่ดินแดงคราบนั้น....อาตมาได้เงินจากแม่ไปเรียนหนังสือ วันละ ๗ บาท สมัยนั้นเรียนอยู่ชั้น ป.๑ พอเรียนมาถึงชั้น ป.๓ รู้สึกสงสารแม่ขึ้นมาจับใจ เห็นแม่ไปค้าขายกลับมา เหนื่อยมากๆ

ภาพที่เห็นแม่เหนื่อย ลำบาก เรารู้สึกทนไม่ได้ จากนั้นเป็นต้นมา พออาตมาเลิกเรียน ก็ไปทำงานรับจ้างเขาสารพัด ใครจ้างให้ทำอะไรแล้วได้สตางค์ อาตมาเอาหมดทุกอย่าง หนักเอาเบาสู้ ไม่เลือกงาน ไม่นอนตื่นสาย ไม่อายทำกิน ไม่หมิ่นเงินน้อย ไม่คอยวาสนา ขายข้าวเหนียวหมูปิ้ง ขายน้ำ

ขายผ้าเย็น ในสนามม้า สนามมวย ได้เงินมาเท่าไหร่ก็มาให้แม่หมด แรกๆ จำได้ให้วันละ ๕๐ บาท จากนั้นพอได้เพิ่มมากขึ้นเท่าไหร่ก็ให้แม่ อาตมาทำงานมาตั้งแต่เด็กๆ จนติดเป็นนิสัย

ในหัวใจ คิดอยู่เรื่องเดียว ต้องการแบ่งเบาภาระให้แม่อีกทางหนึ่ง พอว่างก็ช่วยแม่เลี้ยงหลานๆ อุ้มเลี้ยงกระเตงกระเตง ป้อนข้าวป้อนน้ำ ทุลักทุเล เรียกว่า ใช้เวลาทุกวินาทีอย่างมีคุณค่า มีหลายคนเห็นสภาพอาตมาและพี่ๆ สมัยนั้น ถึงกับกังวลว่าจะรอดฤๅ

ทุกวันนี้อาตมารอดมาได้อย่างไร???

บางทียังคิดเลยว่าเอ๊ะ นี่เราฝันไปหรือเปล่า

ที่สำคัญอาตมาขอยืนยันว่า ถึงแม้สิ่งแวดล้อมจะไม่ดี แต่ถ้าตัวเราดีเสียอย่าง ไม่ดมกาว ไม่สูบบุหรี่ ไม่กินเหล้า มุ่งมั่นปฏิบัติทำตัว ทำตน ตามคำที่แม่สั่งสอน รับรองมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างแน่นอน

O แม่ทุกคนสอนลูกให้เป็นคนดี O

อาตมามีความเชื่อว่า แม่ทุกคนมีความต้องการ "สอนลูกให้เป็นคนดี" แต่ลูกๆ ทั้งหลายจะทำได้อย่างที่แม่สอนหรือไม่ นี่ล่ะคือปัญหา

แม่มักสอนลูกว่า อย่าไปลักขโมยของคนอื่นเขานะลูก มันไม่ดี อะไรที่ไม่ใช่ของเรา ก็อย่าเอามันมาเป็นเจ้าของเราต้องเชื่อฟังพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ไม่ใช่ปล่อยให้คำสอนนี้ "เข้าหูซ้าย ทะลุหูขวา" ต้องปฏิบัติตามให้ได้ ต้องอย่าให้เขาว่า "ลูกใครพ่อแม่ไม่สั่งสอน" โดยเด็ดขาด

ลูกๆ ของแม่บุญส่งทุกคน พอเติบโตขึ้น ได้ร่ำเรียนหนังสือหนังหากันตามอัตภาพ ออกมาทำงานทำการ มีครอบครัว เลี้ยงดูลูกหลาน

แต่ทุกคนก็ไม่มีใครทิ้งแม่ ต่างช่วยกันดูแลแม่ เหมือนที่แม่เคยดูแลพวกเรามาตั้งแต่วัยเยา จนเติบใหญ่ บรรลุนิติภาวะ

พี่บางคน พอออกเรือนไปแล้ว แต่ก็ยังแวะเวียนมาหาแม่ทุกอาทิตย์ บางคนไม่ยอมจากแม่ไปไหน ยังคงอยู่ด้วยกันมาตลอดก็มี......

นับเป็นความผูกพันที่ไม่สามารถเขียนบรรยาย หรือพูดให้เทียบเท่าเสมอเหมือนจริงได้

โดยส่วนตัว อาตมาอยู่ใกล้ชิดกับโยมแม่บุญส่ง มาโดยตลอด อาตมาดิ้นรน ต่อสู้ชีวิต ด้วยลำแข้ง หนึ่งสมอง สองมือ ใช้แรงกาย ใช้สติปัญญาทำมาหากินด้วยความภาคภูมิใจ

อาตมาออกไปทำงาน หาเงินมาให้แม่ จุนเจือครอบครัว ทำให้บ้านมีน้ำ มีไฟ มีข้าวปลาอาหารบริบูรณ์ กินกันทั้งบ้านอย่างไม่อดอยาก.....

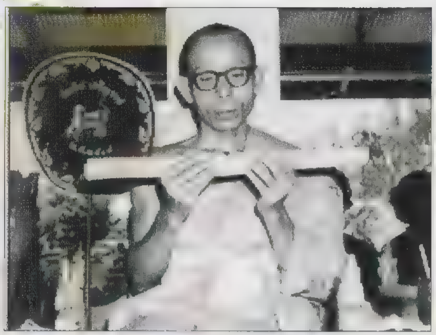
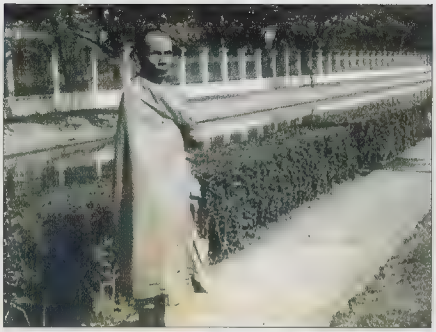
จวบจนอาตมาไปทำงานเป็นแมสเซ็นเจอร์ ขับรถจักรยานยนต์ส่งเอกสาร ที่หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น พอเสร็จจากงานประจำ ใครจ้างให้ไปส่งอะไร ส่งที่ไหน ไม่เกี่ยงงาน ไม่เกี่ยงงอน ขันอาสาขับไปส่งทันที เพื่อหาเงินและใช้เวลาว่างจากงานประจำ ให้เป็นเป็นประโยชน์มากที่สุด

พวกเราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข แม่-ลูก-หลาน พร้อมหน้าพร้อมตา

และแล้ววันเวลา ก็มีอันต้องเป็นไป พาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ครั้งสำคัญในชีวิตของอาตมา และมีผลมาถึงโยมแม่บุญส่งโดยตรง

เมื่ออาตมาตัดสินใจ เข้าสู่พิธีอุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ปีพุทธศักราช ๒๕๓๖ ณ วัดไผ่ล้อม ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด-นครปฐม

ด้วยจิตสำนึกแห่งความกตัญญูกตเวที ในเมื่อที่ผ่านมา “แม่ทำทุกอย่างเพื่อลูกได้” แล้วทำไมลูกอย่างอาตมา ในฐานะลูกชาย “สายโลหิตแท้” จะทำเพื่อแม่ไม่ได้!!!!

จากดินแดงสู่นครปฐม

"ปลายชีวิตแม่บุญส่ง ขออยู่ใกล้พระลูกชายที่วัดไผ่ล้อม"

ความเป็นอยู่ของโยมแม่บุญส่ง ที่ดินแดง พอลูกๆ โตขึ้น มีครอบครัว เอาตัวรอดได้แล้ว

โยมแม่บุญส่ง ก็เริ่มสบายอกสบายใจขึ้นตามลำดับ สีหน้า แววตา สดใส เหมือนยกภูเขาออกจากอก แจวเรือถึงฝั่ง ประมาณนั้น.....

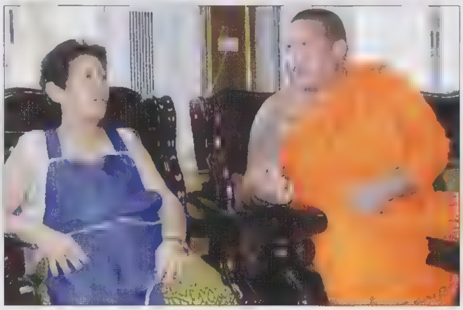
ทั้งที่ผ่านมา โยมแม่บุญส่งเป็นคนสมถะ ไม่หวือหวา ฟุ่มเฟือย มีความเป็นอยู่ เรียบง่าย และไม่เคยเป็นภาระให้ลูกหลาน กินน้อย นอนน้อย ไม่มากคน มากความ ใช้ชีวิตราบรื่น เดินสายกลาง ไม่มีปัญหาอะไรกับใครทั้งสิ้น มีแต่ให้ มีแต่เมตตา น่ายกย่อง

แต่โยมแม่บุญส่ง ก็เริ่มคิดถึงพระลูกชายบ้างในบางโอกาส บางเทศกาล โยมแม่บุญส่งเดินทางไปๆ มามา ขึ้นล่องระหว่างดินแดง-นครปฐม บ่อยครั้งมากขึ้น

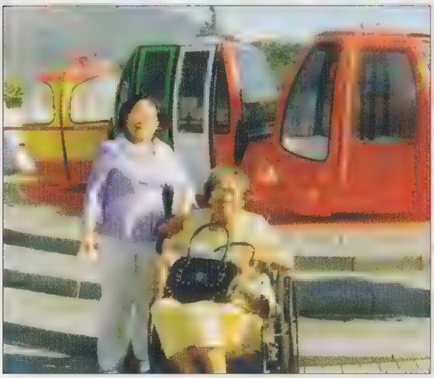
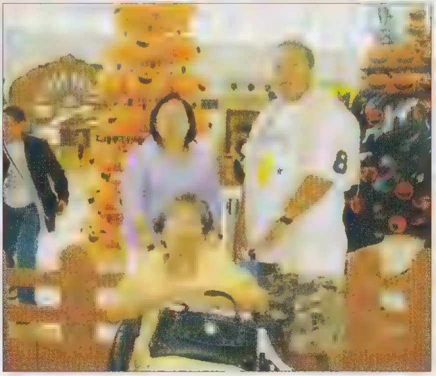
โดยเฉพาะการเดินทางไปที่วัดไผ่ล้อม ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

โยมแม่บุญส่ง ต้องมาช่วยงาน ทำบุญทำทาน ทำอาหารถวายพระ ทำอาหารเลี้ยงญาติโยม ตามวาระตามโอกาสต่างๆ เช่น วันสำคัญทางพระพุทธ-

ศาสนา เนื่องเพราะมีความถนัดเป็นการส่วนตัว โดยเฉพาะเรื่องการทำอาหาร-คาวหวาน นั่นเอง!!!

ยกตัวอย่าง วันวิสาขบูชา ที่วัดไผ่ล้อมจัดงานพิธีไหว้ครูบูรพาจารย์ นับเป็นงานใหญ่ประจำปี ที่มีผู้คนจำนวนมากมาย เดินทางมาเยือน มาเข้าร่วมงาน ด้วยแรงศรัทธาต่อพระเดชพระคุณหลวงพ่อพูล อัตตะรักโข หลายราย เป็นศิษยานุศิษย์ขนานแท้.... แม่บุญส่งก็ต้องไปช่วยทำอาหารเลี้ยงคนงานที่มาช่วยงาน และเลี้ยงคนที่มาร่วมงาน เพื่อไม่ให้อดอยาก ได้อิ่มหนำสำราญ และได้ลิ้มลองฝีมือการทำอาหาร ที่มีรสชาติอร่อยล้ำเลิศ และบางครา ที่โยมแม่บุญส่ง เกิดเจ็บไข้ได้ป่วย อาตมาต้องลงไปเยี่ยมเยียน บางครั้งบางคราก็รู้สึกไม่สะดวกเท่าที่ควร ทำให้อาตมารู้สึกเป็นห่วงเป็นใย.....อาตมาจึงถือโอกาสชวนแม่มาอยู่เสียเลยที่วัด เพื่อตัดปัญหาเรื่องการดูแล

เนื่องเพราะอายุโยมแม่บุญส่ง เริ่มมากแล้ว มีเจ็บไข้ได้ป่วยตลอด อีกทั้งวัดไผ่ล้อม ก็อยู่ใกล้โรงพยาบาลนครปฐม

ฉะนั้นจึงเป็นชนวนสำคัญ ที่ต้องชวนมาอยู่ในความดูแลเอาใจใส่อย่างถาวรเสียเลย!!!! ประจวบกับอาตมาสร้างกุฏิหลังใหม่ขึ้น จึงสร้างห้องเผื่อให้

โยมแม่ไว้อีกห้องหนึ่ง อยู่ติดกับห้องของอาตมา ใช้ข้างฝาเดียวกัน เปิดประตูเข้าหากันได้ สะดวกสบายในการดูแลท่าน...

ที่วัดไผ่ล้อม เริ่มจากสมัยแรกๆ ที่แม่บุญส่งมาอยู่ใหม่ๆ ถ้าไม่มีงานบุญงานกุศลอะไร???

o แม่มาอยู่วัด ปล่อยวางทุกสิ่ง o

ในแต่ละวัน ก็จะมีแต่ความเงียบสงบ สงัดบ้าง ในบางโอกาส เพราะถึงอย่างไร วัดก็คือวัด ย่อมมีความสงบร่มเย็นแฝงเป็นประจำอยู่แล้ว.... แต่โยมแม่บุญส่ง กลับบอกเป็นปรัชญาชาวบ้านว่า "บางทีไอ้ความสงบที่เราสัมผัสมันอยู่นี่ มันไม่ได้หมายถึงสถานที่เงียบๆ แต่น่าจะเป็นสถานที่ที่จิตใจของเรา ได้รู้สึกถึงการพัก การหยุดเสียบ้าง และที่สำคัญใจของเรามันได้สำรวจอคติในจิตใจของเราอีกด้วย" นี่คือความคิดของแม่บุญส่ง ที่คมเอามากๆ ฟังแล้วต้องคิดตาม สรุปได้ใจความสั้นๆ คือ "หยุด พอ วาง" แล้วทุกอย่างก็จะลงตัวนั่นเอง!!!

ก่อนหน้านี้โยมแม่บุญส่ง มีโรคติดกายที่เป็นโรคประจำตัว คือ โรค-ความดันสูง โรคไขมันในเส้นเลือด โรคแผลในกระเพาะ.....

หลังจากโยมแม่บุญส่ง มาอยู่ที่วัดไผ่ล้อมอย่างเป็นทางการได้ไม่นาน ก็ต้องเข้าโรงพยาบาล ผ่าตัดหัวเข่าทั้ง ๒ ข้าง จากนั้นก็ไปผ่าสะโพก ล่าสุดก็ไปลอกตา

ทุกสิ่งทุกอย่างของร่างกายเป็นไปตามสังขาร

เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยก็ต้องดูแลรักษากันไป

พอหายดีแล้ว โยมแม่บุญส่ง อยากไปเที่ยวพักผ่อนที่ไหน อาตมาก็พาแกไป อยากกินอะไรก็ได้กิน อยากไปไหนก็ได้ไป

โยมแม่บุญส่ง ชอบไปทำบุญ เลี้ยงอาหารบ้านคนชรา บ้านคนพิการ เอาของไปแจก เอาอาหารไปเลี้ยง ชอบทำบุญเลี้ยงพระ ชอบไปทอดผ้าป่า ทอดกฐิน เรียกว่าทำบุญเป็นนิตย์

อาตมาพาไปทุกที่ เอาของไปแจกเด็กนักเรียน แจกทุนการศึกษา มอบอุปกรณ์การกีฬา เด็กนักเรียนในถิ่นทุรกันดาร

บริจาคทำบุญสร้างเมรุ สร้างวัด โบสถ์ วิหาร ศาลา สร้างโรงเรียน สร้างโรงพยาบาล โยมแม่บุญส่ง ไปร่วมกับเขาหมดทุกที่ ถ้ามีโอกาส

และทั้งหมดนี้ คือความเป็นแม่ ที่มีแต่ให้ มีหัวใจที่บริสุทธิ์ รักลูก รักหลานทุกคน โดยไม่ได้หวังอะไรตอบแทน หวังเพียงให้ลูกหลานทุกคน เป็นคนดี ไม่ทำบาป ไม่สร้างภาระความเดือดร้อนให้สังคม

หรือในนิยามความดีของโยมแม่บุญส่ง คือ “ทำชั่วให้น้อยที่สุด”

และรู้จักหยุด ปล่อยวาง พักผ่อนเสียบ้าง เพียงเท่านี้ชีวิตของเรา ก็จะมีความสุขตลอดไป จนถึงปลายทางแห่งชีวิต......

จากใจลูก

หลวงพี่น้ำฝน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา สาขาส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2550

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประทานพัดโล่ย่ามและประกาศเกียรติคุณยกย่องวัดไผ่ล้อม จ.นครปฐม เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น แด่พระครูปลัดสิทธิวัฒน์ (หลวงพี่น้ำฝน) วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

นายโชคชัย เดชอมรธัญ นายอำเภอเมืองนครปฐม จ.นครปฐม มอบประกาศนียบัตรรณรงค์ต่อต้านภัยยาเสพติด จังหวัดนครปฐม

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ ประทานโล่ลูกที่มีความกตัญญูกตเวทีอย่างสูงต่อแม่ แด่พระครูปลัดสิทธิวัฒน์ (คมน์กฤตย์ กิตฺติจิตฺโต) ในโอกาสวันแม่แห่งชาติ ปี 2550 โดยสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระเดชพระคุณพระพรหมสุธี วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร มอบพัดยศ พระครูฐานานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

พิธีถวายเกียรติบัตรแด่ท่านพระครูปลัดสิทธิวัฒน์ (หลวงพี่น้ำฝน) โดย **พล.ต.ต.ธนายุตม์ วุฒิจรัสธำรงค์** ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด-นนทบุรี เนื่องในการส่งเสริมกิจกรรม กต.ตร.สภ.เมืองนนทบุรี

แรงบันดาลใจจากการเขียนหนังสือ เรื่อง **"แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง"** ของอาตมาเล่มนี้ มีนัยสำคัญสืบเนื่องในโอกาสมหามงคลแห่งชีวิตของโยมแม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ (จ.ภ.)

ทรงพระราชทานให้แก่โยมแม่บุญส่ง สุนทรสุวรรณ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ต่อสกุล **"สุนทรสุวรรณ"**

หลวงพี่น้ำฝน